

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази по потреби, у српском, хрватском, словеначком и македонском издању. — Огласи по тарифи. — Жиро рачун код Народне банке ФНРЈ за претплату и посебна издања 101-11 за огласе 101-11
1-30 1-931

Среда, 9 децембар 1959

БЕОГРАД

БРОЈ 49

ГОД. XV

Цена овом броју је 80.— дин. — Претплата за 1959 годину износи 2000.— лив. а за иностранство 3000.— динара — Редакција: Улица Краљевина Марка бр 8. Пошт. фах 226 — Телефони: генерала 28-010, 28-417 и 28-838, Администрација 26-276 Одељење продаје 22-619.

796.

На основу члана 43 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти,

Савезна народна скупштина, на заједничкој седници Савезног већа и Већа произвођача од 21 новембра 1959 године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПОСЛОВНИКА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

I

У Пословнику Савезне народне скупштине врше следеће измене и допуне:

1. Члан 96 мења се и гласи:

„После добивеног одговора посланик може изнети образложено мишљење о добивеном одговору, тражити разјашњења и поставити допунска питања у вези са одговором. Ово излагање не може трајати дуже од пет минута.

Претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу може одмах одговорити на допунска питања или изјавити да ће одговорити на једној од наредних седница.

После добивеног одговора на допунска питања посланик може предложити да се о постављеном питању и добивеном одговору поведе претрес. О овом предлогу, после изјашњавања претставника Савезног извршног већа, државног секретара односно секретара у Савезном извршном већу, одлучује се без претреса.

Ако посланик не предложи отварање претреса, прелази се на дневни ред.“

2. После члана 96 додаје се нови члан 96а који гласи:

„Ако је одлучено да се поведе претрес, он ће се водити на једној од наредних заједничких седница домова, осим ако претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу не предложи да се претрес води на истој седници.

У току вођења претреса може се на предлог председника или једног народног посланика одредити трајање говора, а може се и одлучити да се претрес закључи и кад листа пријављених говорника није исцрпена.

Претрес се завршава преласком на дневни ред.“

3. У чл. 97, 100, 101 и 102 уместо речи „Одбор за друштвена средства“ стављају се речи „Одбор за друштвени надзор“.

4. У члану 100 умеће се нова прва алинеја која гласи:

„разматра с гледишта начела друштвеног система, закона и политике утврђене од Скупштине

начин, услове и друге појаве од јавног интереса у области функционисања органа, установа и организација и рада функционера и службеника у остваривању ових начела, закона и политике;“.

Садашња прва и друга алинеја постају друга и трећа алинеја.

5. У члану 103 ст. 1 и 2 мењају се и гласе:

„Одбор у оквиру свог делокруга има право да тражи материјале и извештаје од свих државних органа, установа и организација.

Одбор има право да позива на своје седнице овлашћене претставнике и друге одговорне функционере и службенике свих државних органа, самосталних установа и организација и да тражи од њих да му усмено поднесу извештаје, да му дају потребна објашњења, мишљења, изјаве и друге податке потребне за остварење задатака одбора.“

6. Члан 104 мења се и гласи:

„На основу утврђеног стања у вези с питањем које је разматрао Одбор може предложити покретање поступка за накнаду штете и дисциплинског поступка против одговорног политичког функционера или службеника. Ако надлежни орган за покретање поступка не прихвати предлог у одређеном року, Одбор може позвати претставника тог органа да на седници изнесе своје разлоге за такво поступање.

Одбор може извршном већу, народном одбору или телу које је изабрало одговарајућег функционера или члана органа управљања упутити своје образложено мишљење у вези са утврђеним стањем и радом одговарајућих функционера, односно чланова органа управљања. Са овим мишљењем Одбор може стављати своје предлоге и давати препоруке.“

7. У члану 105 став 2 мења се и гласи:

„Одбор може у вези са утврђеним стањем и ради остваривања политике утврђене законима и другим актима Скупштине и другим савезним прописима давати препоруке одговарајућим државним органима, установама и организацијама и предлагати Савезном извршном већу и Скупштини предузимање одговарајућих мера у оквиру њихове надлежности.“

II

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања.

Савезна народна скупштина

СНС (А) 92

23 новембра 1959 године

Београд

Претседник

Савезне народне скупштине,

Петар Стамболић, с. р.

797.

На основу члана 43 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти,

Савезна народна скупштина, на седници Савезног већа од 21 новембра 1959 године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПОСЛОВНИКА САВЕЗНОГ ВЕЋА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

I

У Пословнику Савезног већа Савезне народне скупштине врше се следеће измене и допуне:

1. Члан 91 мења се и гласи:

„Законодавни одбор:

претреса са законодавноправног становишта предлоге свих закона и правне одредбе других аката Скупштине и даје тексту предлога одговарајући правни облик;

има право да предложи измене у суштини предлога закона и других аката које претреса;

проучава питања даље изградње правног система и усклађивања постојећих закона и других аката Скупштине;

прати питања процедуре Дома и заједничких седница домова, саставља и претреса предлоге за измену и допуну пословника Дома и Скупштине.“

2. У члану 198 став 3 се брише.

3. Члан 199 мења се и гласи:

„После добивеног одговора посланик може изнети образложено мишљење о добивеном одговору, тражити разјашњења и поставити допунска питања у вези са одговором. Ово излагање не може трајати дуже од пет минута.

Претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу може одмах одговорити на допунска питања или изјавити да ће одговорити на једној од наредних седница.

После добивеног одговора на допунска питања посланик може предложити да се о постављеном питању и добивеном одговору поведе претрес. О овом предлогу, после изјашњавања претставника Савезног извршног већа, државног секретара односно секретара у Савезном извршном већу, Дом одлучује без претреса.

Ако посланик не предложи отварање претреса, прелази се на дневни ред.“

4. После члана 199 додаје се нови члан 199а који гласи:

„Ако Дом одлучи да се поведе претрес, он ће се водити на једној од наредних седница Дома, осим ако претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу не предложи да се претрес води на истој седници.

У току вођења претреса Дом може на предлог претседника или једног народног посланика одре-

дити трајање говора, а може и одлучити да се претрес закључи и кад листа пријављених говорника није исцрпена.

Претрес се завршава преласком на дневни ред.“

II

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања.

Савезна народна скупштина

СНС (А) 93

23 новембра 1959 године

Београд

Претседник

Савезне народне скупштине,
Петар Стамболић, с. р.

Претседник

Савезног већа,

др Младен Ивековић, с. р.

798.

На основу члана 43 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти,

Савезна народна скупштина, на седници Већа произвођача од 21 новембра 1959 године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПОСЛОВНИКА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

I

У Пословнику Већа произвођача Савезне народне скупштине врше се следеће измене и допуне:

1. Члан 88 мења се и гласи:

„Законодавни одбор:

претреса са законодавноправног становишта предлоге свих закона и правне одредбе других аката Скупштине и даје тексту предлога одговарајући правни облик;

има право да предложи измене у суштини предлога закона и других аката које претреса;

проучава питања даље изградње правног система и усклађивања постојећих закона и других аката Скупштине;

прати питања процедуре Дома и заједничких седница домова, саставља и претреса предлоге за измену и допуну пословника Дома и Скупштине.“

2. У члану 195 став 3 се брише.

3. Члан 196 мења се и гласи:

„После добивеног одговора посланик може изнети образложено мишљење о добивеном одговору, тражити разјашњења и поставити допунска питања у вези са одговором. Ово излагање не може трајати дуже од пет минута.

Претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу може одмах одговорити на допунска питања или изјавити да ће одговорити на једној од наредних седница.

После добивеног одговора на допунска питања посланик може предложити да се о постављеном питању и добивеном одговору поведе претрес. О овом предлогу, после изјашњавања претставника Савезног извршног већа, државног секретара односно секретара у Савезном извршном већу, Дом одлучује без претреса.

Ако посланик не предложи отварање претреса, прелази се на дневни ред.“

4. После члана 196 додаје се нови члан 196а који гласи:

„Ако Дом одлучи да се поведе претрес, он ће се водити на једној од наредних седница Дома, осим ако претставник Савезног извршног већа, државни секретар односно секретар у Савезном извршном већу не предложи да се претрес води на истој седници.

У току вођења претреса Дом може на предлог председника или једног народног посланика одредити трајање говора, а може и одлучити да се претрес закључи и кад листа пријављених говорника није исцрпена.

Претрес се завршава преласком на дневни ред.“

II

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања.

Савезна народна скупштина

СНС (А) 94

23 новембра 1959 године

Београд

Претседник
Већа произвођача,
Пашко Ромац, с. р.

Претседник
Савезне народне скупштине,
Петар Стамболић, с. р.

799.

На основу одељка II Одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа и о даљем раду на припреми закона о привредном систему („Службени лист ФНРЈ”, бр. 8/54), Савезно извршно веће доноси

УРЕДБУ О ДОПУНАМА УРЕДБЕ О ЗЕМЉОРАДНИЧКИМ ЗАДРУГАМА

Члан 1

У Уредби о земљорадничким задругама („Службени лист ФНРЈ”, бр. 18/58, 30/58 и 22/59) после члана 48 додају се два нова члана, који гласе:

„Члан 48а

Чланови задруге и радници задруге и њених самосталних погона имају право да опозову члана задружног савета кога су изабрали, ако више не ужива њихово поверење.

Поступак за опозив члана задружног савета изабраног из реда чланова задруге покреће се на предлог једне петине чланова задруге, а поступак за опозив члана задружног савета изабраног из реда радника задруге и њених самосталних погона — на предлог једне петине радника задруге

и њених самосталних погона који имају право гласа.

Члан 48б

Предлог за опозив члана задружног савета подноси се савету општинског народног одбора надлежном за послове опште управе

Савет народног одбора испитује да ли предлог за опозив испуњава прописане услове. Ако нађе да су ти услови испуњени, одредиће дан за спровођење гласања о опозиву

Гласање о опозиву је тајно и врши се гласачким листићима.

Члан задружног савета је опозван ако је за опозив гласала већина чланова задруге односно већина радника задруге и њених самосталних погона који имају право гласа.“

Члан 2

У члану 136 став 2 после речи: „земљорадничким задругама” брише се запета и додају се речи: „и о опозиву чланова задружних савета.”

Члан 3

Ова уредба струпа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ”.

Савезно извршно веће

Р. п. бр. 287

24 новембра 1959 године

Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

800.

На основу тачке 2 главе XVIII Савезног друштвеног плана за 1959 годину, Савезно извршно веће доноси

О Д Л У К У

О ОДОБРАВАЊУ КРЕДИТА ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА КОЈЕ СЕ БАВЕ ПРОИЗВОДЊОМ И ПРОМЕТОМ ВИНА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА СРЕДСТАВА ЗА ИСПЛАТУ ЛИЧНИХ ДОХОДАКА

1. Привредним организацијама које се баве производњом и прометом вина и винског дестилата, а које по периодичном обрачуна или завршном рачуну не остваре доходак довољан за исплату минималних личних доходака увећаних за 25% и подмирење оних издатака који се по важећим прописима у погледу обезбеђења средстава за њихову исплату изједначују са минималним личним дохотком — Народна банка (у даљем тексту: банка) одобраваће кредите у циљу обезбеђења средстава за исплату минималних личних доходака увећаних за 25% и оних издатака који се у погледу обезбеђења средстава за њихову исплату изједначују са минималним личним дохотком.

Кредите из претходног става банка ће одобравати само до висине минималних личних доходака увећаних за 25% и оних издатака који се по ва-

жећим прописима у погледу обезбеђења средстава за њихову исплату изједначују са минималним личним доходком, које привредна организација није могла да измири из оствареног дохотка, из средстава свог резервног фонда и слободних новчаних средстава заједничке потрошње или применом одредаба члана 55 Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника („Службени лист ФНРЈ”, бр. 52/57, 52/58 и 47/59).

Уз захтев за коришћење кредита по одредбама ове тачке привредна организација подноси банци и гаранцију општине на чијем је подручју њено седиште.

2. Кредите по овој одлуци може користити она привредна организација из тачке 1 ове одлуке која се бави искључиво или претежно производњом и прометом вина и винског дестилата.

Сматра се да се организација из тачке 1 ове одлуке бави претежно производњом и прометом вина и винског дестилата ако вредност залиха тих производа на крају периода за који се саставља периодични обрачун односно завршни рачун прелази 50% од укупне вредности залиха целокупне робе коју има та организација.

3. На кредите одобрене по овој одлуци плаћа се камата по стопи од 6% годишње.

Кредити по овој одлуци могу се одобравати до 31 децембра 1960 године закључно.

4. Отплаћивање кредита одобреног по овој одлуци привредна организација врши из оног дела чистог прихода оствареног по периодичном обрачуну или завршном рачуну, који остане по подмирењу минималних личних доходака увећаних за 25% и оних издатака који се у погледу обезбеђења средстава за њихову исплату по важећим прописима изједначују са минималним личним доходком, и то пре расподеле тог дела чистог прихода на фондове привредне организације.

Отплаћивање кредита у смислу претходног става привредна организација дужна је да врши у року у коме врши уплату доприноса друштвеној заједници по периодичном обрачуну и завршном рачуну, с тим што крајњи рок за потпуну исплату кредита добивеног по овој одлуци не може бити дужи од 31 децембра 1961 године.

5. Одредбе ове одлуке у свему ће се примењивати и на погоне привредних организација из тачке 1 ове одлуке, ако се за те погоне врши самостално утврђивање дохотка.

6. Савезни Државни секретаријат за послове финансија доносиће, по потреби, ближе прописе за спровођење ове одлуке.

7 Ова одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ”.

Р. п. бр. 290

24 новембра 1959 године

Београд

Савезно извршно веће

Секретар,
Белько Зековић, с. р.

Потпретседник,
Едвард Кардељ, с. р.

801.

На основу члана 3 Уредбе о допуни Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ”, бр. 31/59), Секретаријат Савезног извршног већа за законодавство и организацију издаје

ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ

УРЕДБЕ О ТРГОВИНСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ И ТРГОВИНСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И РАДЊАМА

који гласи:

На основу одељка II Одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа и о даљем раду на припреми закона о привредном систему („Службени лист ФНРЈ”, бр. 8/54), Савезно извршно веће доноси

УРЕДБУ

о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама

I Опште одредбе

Члан 1

Под трговинском делатношћу, у смислу ове уредбе, подразумева се куповина робе у циљу продаје и продаја тако купљене робе (трговинска купопродаја).

Одредбе ове уредбе о вршењу трговинске делатности односе се и на произвођачке привредне организације у погледу куповине производа у циљу прераде, као и у погледу продаје производа сопствене производње.

Одредбе ове уредбе о вршењу трговинске делатности односе се и на трговинске привредне организације основане од стране земљорадничких задруга по прописима о земљорадничким задругама. Однос ових трговинских организација према задругама регулише се прописима о земљорадничком задругарству.

Члан 2

Трговинску делатност врше трговинска предузећа, трговинске радње са редовним обрачуном и трговинске радње са паушалним обрачуном.

Трговинску делатност могу вршити и набављачко-потрошачке задруге.

Оснивање и пословање набављачко-потрошачких задруга регулише се посебним савезним прописима.

Трговинску делатност могу вршити и занатске набавнопродајне задруге, као и друге специјализоване задруге по посебним прописима које доноси, у оквиру начела ове уредбе, савезни Државни секретаријат за послове робног промета у сагласности са државним секретаријатом односно секретаријатом Савезног извршног већа у чији делокруг спада одговарајућа област привреде.

Члан 3

Трговинским предузећима, у смислу ове уредбе, сматрају се оне трговинске организације које имају развијену унутрашњу организацију и потпуну поделу рада и на тај начин обезбеђују услове за

вођење књиговодства по јединственом основном контном плану и начелима двојног књиговодства.

Трговинским предузећима, у смислу ове уредбе, сматрају се и трговинске организације на мало које имају право да бирају раднички савет или које у свом саставу имају две или више продавница, као и трговинске организације на велико.

Члан 4

Трговинским радњама са редовним обрачуном, у смислу ове уредбе, сматрају се оне трговинске организације које немају развијену унутрашњу организацију, али имају потпуну поделу рада по основним радним местима, и на тај начин обезбеђују услове за вођење упрошћеног књиговодства.

Члан 5

Трговинским радњама са паушалним обрачуном, у смислу ове уредбе, сматрају се оне трговинске организације које немају поделу рада ни по основним радним местима, тако да не обезбеђују услове ни за редован обрачун, него своје обавезе према друштвеној заједници извршавају плаћањем одређеног паушалног износа.

Члан 6

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета, по претходно прибављеном мишљењу Савеза трговинских комора Југославије, донеће ближе прописе о томе шта се, у смислу чл. 3 и 4 ове уредбе, сматра развијеном унутрашњом организацијом и потпуном поделом рада, а шта неразвијеном унутрашњом организацијом и потпуном поделом рада по основним радним местима, као и о органима и поступку за утврђивање тих услова.

Члан 7

Трговинска радња врши трговинску делатност на једном пословном месту.

Под пословним местом, у смислу претходног става, подразумева се просторија у којој се продаје роба потрошачима, као и нужне помоћне просторије (лагер, магацин, канцеларија).

Члан 8

Трговинска предузећа и радње врше трговинску делатност по трговинским струкама.

Трговинске струке одређује Савез трговинских комора Југославије.

Трговински обичаји одређују које врсте робе спадају у поједину трговинску струку. У случају сумње, Савез трговинских комора Југославије утврђује у коју трговинску струку спада поједина врста робе.

Члан 9

Предмет пословања трговинског предузећа и радње мора бити одређен по трговинским струкама и према обиму пословања.

Члан 10

Предмет пословања трговинског предузећа и радње може бити вршење трговинске делатности у једној или више трговинских струка,

Члан 11

Према обиму пословања, трговинске привредне организације могу бити:

1) трговинска предузећа на мало и трговинске радње;

2) трговинска предузећа на велико.

Изузетно, на основу посебног одобрења савета среског народног одбора надлежног за послове робног промета, трговинска предузећа на мало могу вршити трговинску делатност на велико на подручју среза.

Одобрење из претходног става може се дати само за промет индустријске робе.

Трговинска предузећа на велико могу без посебног одобрења вршити трговинску делатност на мало.

Трговинска предузећа на велико врше трговинску делатност на мало у посебним продавницама.

Трговинска предузећа на велико која врше и трговинску делатност на мало дужна су у свом књиговодству посебно исказивати пословање на велико, а посебно пословање на мало.

Члан 12

Трговинска предузећа и радње могу се бавити само оном трговинском делатношћу која је предмет њиховог пословања.

Члан 13

Трговинска предузећа и радње могу без посебног одобрења вршити на начин уобичајен у трговини као споредну делатност и друге привредне делатности које су у непосредној вези са њиховим трговинским пословањем.

Савез трговинских комора Југославије даваће објашњења о томе које се привредне делатности могу вршити као споредна делатност и о начину вршења те делатности.

Трговинска предузећа и радње могу у оквиру споредне делатности која је у непосредној вези са њиховим трговинским пословањем, вршити услуге и трећим лицима.

Вршење услуга трећим лицима у оквиру споредне делатности уписује се у регистар привредних организација.

Члан 14

Трговинска предузећа и произвођачка предузећа могу оснивати продавнице на целој територији Југославије.

Трговинска предузећа и произвођачка предузећа одређена овом уредбом могу оснивати стоваришта, откупне станице и трговинска претставништва на целој територији Југославије.

Члан 15

Однос продавница трговинских предузећа, произвођачких предузећа, откупних станица и стоваришта према предузећу у чијем су саставу одређује се правилима предузећа и њиховим међусобним уговором.

Правилима предузећа и уговором из претходног става предвиђају се, у оквиру важећих прописа,

права и обавезе продавница трговинских предузећа продавница произвођачких предузећа, откупних станица и стоваришта у погледу друштвеног обрачуна, образовања и располагања фондовима, формирања плата, посебних органа управљања, набављања робе, одређивања цена, управљања и располагања основним средствима, коришћења и располагања обртним средствима, коришћења кредита, отварања посебног текућег рачуна, као и овлашћења пословође за постављање радника и службеника.

Уговор из овог члана одобрава савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета на чијем се подручју налази седиште предузећа.

Спорове настале у вези са закључењем и извршењем уговора из претходних ставова, решава савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета.

Члан 16

Уговором у смислу члана 15 ове уредбе трговинско предузеће за промет пољопривредних производа на мало може пословање са својим продавницама организовати на основу унутрашњег паушалног обрачуна.

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета може, по својој иницијативи или на захтев продавнице, одредити да је трговинско предузеће за промет пољопривредних производа на мало дужно пословање са својим продавницама организовати на основу унутрашњег паушалног обрачуна.

Уговором се може предвидети обавеза радника продавнице са унутрашњим паушалним обрачуном да положи обезбеђење за покриће евентуалних губитака продавнице.

Члан 17

Продавница са унутрашњим паушалним обрачуном плаћа из свог укупног прихода предузећу уговорени паушални износ, који улази у укупан приход предузећа. Остатком дохотка продавница самостано располаже.

Уговореним паушалним износом који плаћа продавница обезбеђује се лични доходак радника продавнице и доприноси на тај доходак.

Продавница са унутрашњим паушалним обрачуном самостално одређује продајне цене робе, ако уговором из претходног члана није друкчије одређено.

Ближе прописе о односима између трговинског предузећа за промет пољопривредних производа на мало и продавнице са унутрашњим паушалним обрачуном донеће савезни Државни секретаријат за послове робног промета у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија.

Члан 18

Ако је правилима предузећа предвиђено да продавница трговинског предузећа, продавница произвођачког предузећа, откупна станица и стоваришта имају посебне органе управљања, продавницом, откупном станицом и стовариштем управљају: радни колектив, управни одбор и пословођа.

Члан 19

Продавнице произвођачког предузећа, откупне станице и стоваришта немају право на издвајање у самосталну привредну организацију.

На продавнице, откупне станице и стоваришта трговинских и произвођачких предузећа не односи се одредба члана 71 Уредбе о оснивању предузећа и радњи.

Члан 20

Општи прописи о привредним предузећима и радњама односе се и на трговинска предузећа и радње, ако овом уредбом није друкчије одређено.

Члан 21

Савезним прописима регулише се пословање привредних организација за трговинске услуге (предузећа за посредовање, комисиона предузећа и радње, складишна предузећа, шпедитерска предузећа и предузећа за контролу квантитета и квалитета робе).

Одредбе ове уредбе односе се и на привредне организације за трговинске услуге, ако не буде друкчије одређено прописима донетим у смислу претходног става.

II Оснивање трговинских предузећа и радњи и трговинских пословних јединица

Члан 22

Трговинска предузећа и трговинске радње оснивају се по општим прописима који важе за привредна предузећа и радње.

Продавнице трговинских предузећа, продавнице произвођачких предузећа, стоваришта, откупне станице и трговинска претставништва оснивају се по општим прописима који важе за оснивање погонских и пословних јединица привредних предузећа и радњи.

Члан 23

Поред општих услова прописаних за оснивање привредних предузећа и радњи, за оснивање трговинских предузећа и трговинских радњи морају бити испуњени и следећи посебни услови:

- 1) да су обезбеђени стручни кадрови за вршење делатности одређене трговинске струке;
- 2) да пословне просторије одговарају прописаним техничким и здравствено-техничким условима;
- 3) да су пословне просторије снабдевене одговарајућим уређајима и опремом који омогућавају правилно манипулисање робом и културно услуживање потрошача;
- 4) да особље трговинских радњи које се бави продајом животног намирница испуњава и прописане здравствене услове;
- 5) да трговинско предузеће односно радња испуњава и друге посебне услове, ако су такви услови прописани (вршење послова извоза и увоза и других послова у промету робе са иностранством; трговина оружјем, ловачким прибором и пиротехничким материјалом и др.).

Стручну спрему радника и службеника трговинских предузећа и трговинских радњи, као и трговинских пословних јединица, прописује Секретаријат Савезног извршног већа за рад у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове робног промета.

Прописе о техничким условима, уређајима и опреми пословних просторија трговинских предузећа и трговинских радњи, као и трговинских пословних јединица, доноси Савез трговинских комора Југославије.

Среска трговинска комора може одредити да трговинска предузећа и радње, као и трговинске пословне јединице, поред прописаних најнужнијих уређаја и опреме у смислу претходног става, морају испуњавати и друге услове у погледу уређаја и опреме.

Члан 24

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета ускратиће издавање одобрења за конституисање трговинској радњи са редовним обрачуна која, иако су испуњени сви услови прописани у члану 23 ове уредбе, унутрашњом организацијом и поделом рада, као и књиговодством и другом евиденцијом, не обезбеђује основу за редовно обрачунавање укупног прихода и вршење друштвене контроле.

Одредба претходног става примењиваће се и на давање одобрења за оснивање продавнице трговинског предузећа која самостално набавља робу или самостално одређује цене.

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета дужан је пре доношења решења из претходних ставова прибавити мишљење среске трговинске коморе.

Ако трговинску радњу оснива народни одбор, дужан је приликом доношења акта о оснивању водити рачуна да ли су испуњени услови из става 1 овог члана.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета, у сјгласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија, донеће, по потреби, упутства о вођењу евиденције из става 1 овог члана.

Члан 25

За оснивање продавница трговинских предузећа, продавница произвођачких предузећа, откупних станица, стоваришта и трговинских претставништава морају бити испуњени сви услови прописани у члану 23 ове уредбе.

Изузетно од одредбе претходног става, продавнице чије се пословне просторије не налазе у станбеним или пословним зградама (покретне продавнице, киосци, тезге на пијацама, продавнице са повременим пословањем и монтажне продавнице) не морају испуњавати све прописане услове у погледу уређења и опреме пословних просторија нити у погледу стручне спреме запослених радника. На ове продавнице не односе се ни одредбе члана 15 ове уредбе о закључивању уговора између продавнице и предузећа.

Члан 26

Одобрење за оснивање продавнице трговинског предузећа, продавнице произвођачког предузећа, откупне станице, стоваришта или трговинског претставништва даје орган управе општинског народног одбора надлежан за послове робног промета на чијем се подручју оснивају.

Орган управе општинског народног одбора надлежан за послове робног промета не може ускратити издавање одобрења из претходног става ако су за то испуњени услови прописани овом уредбом.

Члан 27

Трговинска предузећа и трговинске радње региструју се код окружног привредног суда на чијем се подручју налази седиште предузећа односно радње.

Продавнице трговинског предузећа, продавнице произвођачког предузећа, откупне станице, стоваришта и трговинска претставништва уписују се у регистар окружног привредног суда на чијем се подручју налазе.

Приликом уписа продавнице трговинског предузећа у регистар, обавезно се уносе подаци да ли радња самостално набавља робу и закључује уговоре о купопродаји робе и о другим привредним пословима.

Члан 28

Индустријска и друга произвођачка предузећа могу оснивати продавнице за продају робе сопствене производње (продавнице произвођачких предузећа).

Продавнице произвођачких предузећа могу продавати и производе других произвођача који допуњују асортиман робе коју производи произвођачко предузеће у чијем је саставу продавница.

Трговински обичаји одређују коју робу могу продавати ове продавнице као допуну асортимана робе сопствене производње.

Члан 29

Ако није друкчије одређено уговором између продавнице и произвођачког предузећа, продавница је дужна продавати робу по ценама које одреди предузеће у чијем је саставу продавница, као и организовати посао и уредити продавницу на начин који предузеће одреди.

Уговором између продавнице и произвођачког предузећа може се одредити да је произвођачко предузеће дужно од продавнице преузети робу која нема прођу.

Члан 30

Произвођачко предузеће дужно је продавници обезбедити уговорене минималне количине робе, потребна основна и обртна средства, као и радат, за покриће трошкова пословања, личних доходака радника и извршење обавеза према друштвеној заједници.

Члан 31

Продавница произвођачког предузећа може захтевати раскид уговора и издвајање у самосталну привредну организацију само ако предузеће не извршава обавезе из претходног члана или уговорне обавезе.

Продавница која се издвоји у самосталну привредну организацију дужна је предузећу исплатити вредност уступљених основних средстава.

Спорове у вези са раскидом уговора у смислу претходних ставова, решава надлежни окружни привредни суд.

Члан 32

Одредбе чл. 15, 18, 19, 28, 29, 30 и 31 ове уредбе односе се и на продавнице основане од занатских предузећа и радњи са средствима у друштвеној својини.

Члан 33

Трговинска предузећа на велико могу оснивати стоваришта за продају робе на велико.

Индустријска и друга произвођачка предузећа могу оснивати стоваришта ради продаје на велико робе сопствене производње.

Члан 34

Одредбе чл. 29, 30 и 31 ове уредбе односе се и на стоваришта.

Члан 35

Трговинска предузећа за промет пољопривредних производа на велико и индустријска предузећа која прерађују пољопривредне производе могу оснивати откупне станице ради куповине пољопривредних производа.

Предузећа за промет отпадака могу оснивати откупне станице ради куповине отпадака.

Откупне станице могу имати у овом саставу као издвојена (истурена) радна места прихватање мага-

цине и сабиралишта у уобичајеним тржишним местима и у местима у којима се одржавају повремено пијачни дани, и то на подручју општине у којој је седиште откупне станице.

Откупне станице и прихватни магацини предузећа за промет отпадака могу и продавати на мало употребљиве отпатке, сагласно правилима предузећа.

Члан 36

Предузеће у чијем је саставу откупна станица дужно је обезбедити откупној станици потребна основна и обртна средства и преузимати откупљене пољопривредне производе односно отпатке.

Откупна станица не може самостално, без налога предузећа, продавати откупљене пољопривредне производе односно отпатке.

Уговором између откупне станице и предузећа у чијем је саставу откупна станица може се предвидети да откупна станица има свој текући рачун код банке.

Члан 37

Уговором између откупне станице и предузећа у чијем је саставу откупна станица предвидеће се начин одређивања провизије за откупљене пољопривредне производе односно отпатке које откупна станица испоручује предузећу.

Члан 38

Трговинска предузећа на велико, индустриска и друга произвођачка предузећа могу оснивати трговинска претставништва.

Члан 39

Трговинско претставништво може се бавити само закључивањем уговора о куповини и продаји робе уиме и за рачун предузећа чија је оно пословна јединица.

Трговинско претставништво не може куповати пољопривредне производе непосредно од индивидуалних произвођача.

Лица запослена у трговинском претставништву морају бити стални службеници предузећа.

III Трговинске радње са паушалним обрачуном

Члан 40

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета може трговинску радњу која не испуњава услове из члана 4 ове уредбе, а која се бави прометом прехранбених артикала, предати на управљање радницима радње уз плаћање одређеног паушалног износа према одредбама Закона о доприносу из дохотка привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/57, 48/58 и 17/59).

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета може одобрити радњама из претходног става да продају и одређене врсте индустријске робе.

Члан 41

Трговинске радње са паушалним обрачуном предају се на управљање радницима путем прихватања правила од стране радника.

Правила трговинске радње са паушалним обрачуном доноси савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета према начелима која је утврдио срески народни одбор.

Правила трговинске радње са паушалним обрачуном садрже:

- 1) предмет пословања радње;
- 2) списак основних средстава и њихову вредност;
- 3) обртна средства односно кредите за обртна средства за које јамчи општина или срез;
- 4) начин одређивања паушалног износа;
- 5) начин образовања и употребе средстава фондова радње;
- 6) начин плаћања доприноса за социјално осигурање;
- 7) права и обавезе радника;
- 8) услове под којима могу поједини или сви радници отказивати даље управљање радњом уз паушални обрачун, и услове под којима народни одбор може појединим или свим радницима отказати даље управљање овом радњом, као и отказне рокове.

Правилима се могу одредити и начин постављења пословође, начин плаћања радника, као и посебни услови у погледу пословања радње (на пример, начин набавке робе и сл.).

Члан 42

Предају трговинске радње са паушалним обрачуном на управљање радницима, савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета може условити давањем обезбеђења од стране радника.

Обезбеђење се може дати: полагањем депозита у готовом новцу, давањем менице, залагањем покретних или непокретних ствари и сл.

Обезбеђење за раднике могу дати и трећа лица.

Срески народни одбор својом одлуком утврђује начела о томе у којим случајевима се предаја радње условљава давањем обезбеђења од стране радника, у ком се облику даје обезбеђење, као и мерила за одређивање висине обезбеђења.

Члан 43

Средства дата као обезбеђење у смислу претходног члана, служе за измирење обавеза радње према друштвеној заједници, за враћање кредита, за накнаду штете и наплату казни, уколико се ова плаћања не могу измирити из фондова и прихода радње.

После истека отказног рока (члан 41 тачка 8) односно по престанку радње, дато обезбеђење се враћа по измирењу обавеза из претходног става.

Члан 44

Кредите за обртна средства трговинским радњама са паушалним обрачуном даје Народна банка само уз гаранцију општинског или среског народног одбора.

Члан 45

Трговинске радње са паушалним обрачуном могу се предати на управљање само радницима који имају прописану стручну спрему.

Предаја трговинске радње на управљање радницима врши се путем конкурса.

Прихватање правила од стране радника врши се писмено.

Пословођу бирају радници између себе, ако правилима није друкчије одређено односно ако се пословођа не поставља путем конкурса.

Члан 46

Радници трговинске радње са паушалним обрачуном која им је предата на управљање не могу ствари из основних средстава продавати нити на други начин њима располагати без сагласности савета општинског народног одбора надлежног за послове робног промета.

Члан 47

Окружни привредни суд надлежан је за справљање спорова који настану у вези са отказом управљања трговинском радњом са паушалним обрачуном.

Члан 48

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија може прописати посебне мере контроле над употребом средстава трговинске радње са паушалним обрачуном.

IV Учешће потрошача у дохотку

Члан 49

Трговинско предузеће на мало и трговинска радња могу у својим правилима предвидети учешће грађана — потрошача у дохотку који оствари предузеће односно радња.

Члан 50

Правилима трговинског предузећа односно трговинске радње нарочито се одређују:

1) услови под којима потрошачи учествују у дохотку (најмањи куповни износ у одређеном периоду времена који потрошачу даје право на учешће у дохотку, висина учешћа потрошача у дохотку и слично),

2) проценат дохотка предузећа односно радње који је намењен за поделу потрошачима;

3) начин утврђивања куповних износа које оствари потрошач (куповне књижице, купони са ознаком вредности извршених куповина, потрошачки блокови и сл.);

4) начин на који потрошачи остварују своје учешће у дохотку;

5) начин вођења евиденције о оствареном учешћу у дохотку од стране потрошача, као и начин вршења контроле о томе;

6) начин обавештавања потрошача о извршеној расподели дела дохотка намењеног потрошачима.

Члан 51

Подела дела дохотка на име учешћа потрошача у дохотку врши се по одобрењу завршног рачуна.

Подела дела дохотка на име учешћа потрошача у дохотку може се вршити и у току године ако је трговинско предузеће на мало односно радња организовала обрачунавање и исплату овог учешћа у дохотку за краће временске периоде.

Неискоришћени део који је намењен за расподелу потрошачима уноси се у резервни фонд предузећа односно радње.

V Савети потрошача

Члан 52

Општински народни одбор може одредити да се за трговинска предузећа и трговинске радње на

подручју општине образују савети потрошача. Општински народни одбор дужан је да образује савет потрошача ако то предузеће односно радња захтева.

Општински народни одбор решењем одређује за која ће се трговинска предузећа и радње (трговинске струке) образовати савети потрошача.

Савет потрошача може се образовати за поједина трговинска предузећа односно радње или за више предузећа односно радњи.

Члан 53

Савети потрошача као органи друштвене контроле овлашћени су да врше контролу над пословањем трговинског предузећа односно радње и да предлажу мере за унапређивање њиховог пословања.

У вршењу права контроле савети потрошача:

1) дају сагласност на закључке органа предузећа односно радње о употреби средстава резервног фонда, о располагању основним средствима, о утрошку средстава за инвестиције, о тражењу инвестиционог кредита и о изменама правила предузећа односно радње;

2) имају право увида у пословне књиге и право прегледа пословних просторија и робе;

3) дужни су о уоченим неправилностима извести надлежни државни орган.

Ако се савет потрошача не сагласи са којим од закључака из тачке 1 претходног става, коначну одлуку доноси савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета.

VI Пословање трговинских предузећа и радњи и трговинских пословних јединица

Члан 54

Трговинска предузећа и радње дужни су да се при вршењу трговинских делатности придржавају, поред важећих прописа, и општих и посебних узанса и трговинских обичаја.

Посебне узансе о промету робе доноси Савез трговинских комора Југославије.

Члан 55

Трговинска предузећа и радње купују и продају робу по ценама према условима тржишта

Ако су цене или начин њиховог образовања одређени од стране надлежног државног органа, трговинска предузећа и радње дужни су куповати и продавати робу по тако одређеним односно образованим ценама.

Трговинско предузеће односно радња и произвођачко предузеће могу се споразумети о ценама по којима ће трговинско предузеће односно радња продавати производе произвођачког предузећа.

Продавнице произвођачког предузећа, откупне станице и стоваришта дужни су у погледу цена придржавати се правила предузећа у чијем су саставу, као и уговора закљученог са тим предузећем.

Члан 56

Трговинска предузећа и радње могу од произвођачких предузећа узимати робу у комисиону продају.

Члан 57

Трговинска предузећа и радње дужни су на захтев потрошача продавати робу која се налази у радњи.

Члан 58

Трговинска предузећа и радње дужни су, на начин уобичајен у трговини, истицати цене робе коју продају.

На захтев потрошача трговинско предузеће односно радња дужна је издати рачун за продату робу.

Члан 59

Раднички савет трговинског предузећа односно радни колектив трговинске радње одређује време у коме ће продавнице бити отворене (пословно време).

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета одређује најмање пословно време у коме продавнице морају бити отворене (минимално пословно време), по претходно прибављеном мишљењу средске трговинске коморе.

Члан 60

Трговинска предузећа на велико и индустријска предузећа могу продавати робу преко трговинских путника.

Трговински путник прима поруџбине за предузеће у циљу закључивања купопродајних уговора, а може и сам закључивати купопродајне уговоре у име и за рачун предузећа.

Трговински путник мора бити стални службеник предузећа, и за вршење својих послова мора имати посебну легитимацију, коју издаје предузеће а оверава надлежна средска трговинска комора.

Трговински путник може продавати само робу предузећа чији је службеник. Уз одобрење тога предузећа трговински путник може продавати и робу других предузећа. Приходи трговинског путника могу се посебно опорезивати.

Трговински путник може са собом носити само узорке робе.

Овлашћења трговинског путника могу се ограничити у погледу количине или врсте робе, подручја пословања и сл. Предузеће може ограничити пословање трговинског путника и само на примање поруџбина. Ова ограничења се морају унети у пуномоћје трговинског путника.

Члан 61

Одредба члана 54 ове уредбе важи и за трговинске пословне јединице.

Одредбе чл. 57 до 59 ове уредбе важе и за продавнице произвођачких предузећа.

VII Мере за регулисање тржишта

Члан 62

За трговинска предузећа и радње могу набављати робу само лица која су стални службеници предузећа односно радње.

Трговинским предузећима и радњама забрањено је набављати пољопривредне производе и другу робу преко накупаца.

Одредба претходног става важи и за откупне станице, индустријска и друга произвођачка предузећа, као и за угоститељска предузећа и радње.

Члан 63

Изузетно од одредаба члана 62 ове уредбе, савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да се поједини производи могу откупљивати и преко откупљивача и сабира-

ча, који нису стални службеници предузећа односно радње.

Члан 64

Трговинска предузећа на велико могу, по правилу, продавати робу само трговинским предузећима и радњама на мало, као и појединим великим потрошачима (установама, надлештвима и сл.).

Трговинска предузећа на велико могу продавати другим трговинским предузећима на велико само робу коју су набавила од произвођача или од трговинског предузећа које је односно робу увезло.

Изузетно од одредбе претходног става, у оправданим случајевима трговинско предузеће на велико може продати другом трговинском предузећу на велико и робу коју није набавило од произвођача или од предузећа које је ту робу увезло. У оваквим случајевима трговинско предузеће на велико може робу продати само по набавној цени.

Свака друга продаја робе између трговинских предузећа на велико (верижна трговина), забрањена је.

Одредбе овог члана важе и за трговинска предузећа на мало која врше трговинску делатност на велико на основу одобрења из члана 11 став 2 ове уредбе.

Члан 65

Трговинска предузећа на мало и трговинске радње могу продавати робу само потрошачима.

Изузетно од одредбе претходног става, трговинско предузеће на мало и трговинска радња могу у оправданим случајевима продати робу другом трговинском предузећу на мало или трговинској радњи. У оваквом случају трговинско предузеће односно радња може продати робу само по набавној цени.

Свака друга продаја робе између трговинских предузећа на мало односно трговинских радњи (верижна трговина) — забрањена је.

Члан 66

Индустријска и друга производна предузећа, као и предузећа у изградњи, не могу куповати робу у циљу даље продаје нити тако купљену робу продавати.

У оправданим случајевима предузећа из претходног става могу робу коју су набавила у циљу прераде или за инвестиционе сврхе, продавати по тржишним ценама.

Износ постигнут продајом робе улази у укупан приход привредне организације, а код предузећа у изградњи разлика између набавне и тржишне цене употребити се за исплату у корист рачуна одговарајућег извора кредитирања односно финансирања инвестиција.

Члан 67

Привредним организацијама је забрањено да се међусобно споразумеју: о продајним ценама на унутрашњем тржишту и о подели тржишта, у погледу продаје робе само одређеним потрошачима, као и о другим условима и облицима пословања који доводе до монополистичког положаја на тржишту.

Изузетно, дозвољено је споразумевање о продајним ценама на унутрашњем тржишту и о подели тржишта, ако је споразум постигнут у комори на основу овлашћења надлежног државног органа.

Споразуми закључени противно одредбама претходних ставова, као и уговори склопљени на основу ових споразума, ништави су.

Члан 68

Трговинска предузећа и радње и произвођачке привредне организације не могу купцима продају једне робе условљавати куповином друге своје робе, ни продајом робе од стране купаца.

Члан 69

Савезним прописима могу се одредити највише продајне цене односно начин образовања продајних цена одређене робе.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета или орган управе који он одреди може одредити трговинским привредним организацијама за све или за поједине артикле маржу за покриће трошкова пословања, личних доходака радника и извршење обавеза према друштвеној заједници.

Члан 70

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може у циљу сређивања тржишта предузети следеће мере:

1) прописати да се куповином појединих пољопривредних производа од произвођача или од трговинских предузећа која те производе увозе, могу бавити само привредне организације које за то добију посебно одобрење савезног Државног секретаријата за послове робног промета или органа управе који он одреди;

2) прописати посебне услове за куповину односно продају појединих производа;

3) одредити количине које су поједине привредне организације дужне да испоруче другим привредним организацијама, као и услове испоруке;

4) прописати услове под којима се привредне организације могу договарати о ценама и другим условима откупа појединих пољопривредних производа;

5) прописати услове и начин закључивања уговора о производњи и испоруци пољопривредних производа (контрахирање);

6) одредити цене по којима ће привредне организације куповати пољопривредне производе од земљорадничких задруга, сељачких радних задруга, пољопривредних добара, економичија и других произвођачких организација, као и цене по којима ће земљорадничке задруге и друге привредне организације куповати пољопривредне производе од индивидуалних произвођача.

Прописе из тач. 4 и 5 претходног става савезни Државни секретаријат за послове робног промета доноси у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, а прописе из тачке 6 претходног става у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија и Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство.

VIII Посебне одредбе о промету пољопривредних производа

Члан 71

Промет пољопривредних производа врши се по одредбама ове главе, ако за поједине производе није друкчије одређено посебним прописима.

Објашњење о томе који се производи сматрају пољопривредним производима у смислу ове уредбе, даваће, по потреби, савезни Државни секретаријат за послове робног промета.

Члан 72

Пољопривредне производе могу куповати непосредно од индивидуалних произвођача у циљу даље продаје или прераде само земљорадничке задруге.

Изузетно од одредбе претходног става, на подручју где не постоји земљорадничка задруга или где земљорадничка задруга не врши или није у могућности да врши промет пољопривредних производа са индивидуалним произвођачима, може се појединим привредним организацијама одобрити да купују пољопривредне производе од индивидуалних произвођача, али само преко откупних станица и сабирача.

Одобрење из претходног става издаје републички орган управе надлежан за послове робног промета, по прибављеном мишљењу републичке трговинске коморе и републичког главног савеза земљорадничких задруга.

У одобрењу морају бити назначени пољопривредни производи које ће куповати привредна организација, подручје на коме ће привредна организација куповати, као и услови куповине.

Члан 73

Земљорадничка задруга може куповати пољопривредне производе од индивидуалних произвођача само на подручју за које је задруга основана (пословно подручје задруге).

Куповину пољопривредних производа, у смислу претходног става, земљорадничка задруга врши непосредно, преко својих посебних пословних јединица или преко сабирача.

На оснивање пословних јединица из претходног става примењују се одредбе ове уредбе о оснивању откупних станица.

Члан 74

За потребе својих чланова и за прераду коју ће сама вршити, земљорадничка задруга може куповати пољопривредне производе и од других земљорадничких задруга, пословних савеза, пољопривредних произвођачких организација и трговинских предузећа на велико, и то како на свом пословном подручју тако и ван тог подручја, али не на пијацама.

Стоку за потребе својих чланова и за прераду коју ће сама вршити, земљорадничка задруга може куповати и на пијацама које се одржавају на њеном пословном подручју.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може прописати шта се код задруга сматра куповином пољопривредних производа за потребе њихових чланова и за прераду коју ће саме вршити у смислу одредаба овог члана.

Члан 75

Земљорадничка задруга продаје пољопривредне производе непосредно или преко пословног савеза. Земљорадничка задруга може пољопривредне производе продавати на мало преко продавница или на друге начине (из магацина, на пијацама и сл.).

На оснивање и пословање продавница из претходног става примењују се одредбе ове уредбе о оснивању и пословању продавница трговинских предузећа.

Члан 76

Пословни савези земљорадничких задруга могу прелазити пољопривредне производе само уиме и за рачун земљорадничких задруга и других пољо-

привредних произвођачких организација са свог пословног подручја, или у своје име а за рачун тих организација.

За вршење послова из претходног става пословни савез има право на накнаду, која се утврђује споразумно између пословног савеза и организације чију робу он продаје. Ова накнада не може прећи највиши износ који, по потреби, одређује савезни Државни секретаријат за послове робног промета на предлог Главног задружног савеза ФНРЈ.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да највиши износ накнаде, у смислу претходног става, за поједине пољопривредне производе одређује републички орган управе надлежан за послове робног промета на предлог републичког главног задружног савеза.

Поред накнаде из става 2 овог члана, пословни савез има право и на накнаду стварних трошкова насталих при класирању, сортирању, паковању и другим пословима уобичајеним у трговинском манипулисању робом

Члан 77

Пословни савез може куповати у своје име и за свој рачун пољопривредне производе од земљорадничких задруга и пољопривредних произвођачких организација које се налазе на његовом пословном подручју само у циљу прераде тих производа коју ће сам вршити, као и у циљу продаје у својим продавницама.

У циљу прераде пољопривредних производа коју ће сам вршити и у циљу снабдевања пољопривредним производима организација учлањених у пословном савезу, пословни савез може куповати пољопривредне производе и од других пословних савеза, земљорадничких задруга и пољопривредних произвођачких организација.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може прописати шта се код пословног савеза сматра куповином пољопривредних производа у циљу снабдевања организација учлањених у пословном савезу, а шта куповином у циљу прераде коју ће вршити сам пословни савез у смислу одредаба овог члана.

Члан 78

Пословни савези аутономних јединица и народних република не могу се бавити прометом пољопривредних производа ни у своје име и за свој рачун, нити за рачун других организација.

Пословни савези из претходног става могу посредовати при куповини репродуктивног материјала за потребе организација учлањених у пословном савезу.

Члан 79

Прометом пољопривредних производа на велико могу се бавити трговинска предузећа на велико чији је задатак снабдевање одређеног подручја (предузећа за снабдевање) и трговинска предузећа на велико која имају посебно одобрење за вршење промета одређених пољопривредних производа (овлашћена предузећа).

Члан 80

Предузеће за снабдевање снабдева пољопривредним производима првенствено подручје које му одреди оснивач, који се стара о снабдевању тога подручја.

Оснивач одређује предузећу за снабдевање и трговинске струке односно артикле којима оно може пословати.

Предузеће за снабдевање купује пољопривредне производе од земљорадничких задруга, пољопривредних произвођачких организација, овлашћених предузећа и увозних предузећа, а од индивидуалних произвођача само под условима одређеним овом уредбом и прописима донетим на основу ње.

Предузеће за снабдевање продаје пољопривредне производе на мало преко својих продавница.

Предузеће за снабдевање може продавати пољопривредне производе трговинским привредним организацијама на мало, привредним организацијама које прерађују пољопривредне производе и великим потрошачима, али само преко тржишта на велико које се налазе на подручју које му је одређено за снабдевање, као и из магацина који се налазе на том подручју.

Предузеће за снабдевање не може продавати пољопривредне производе индустријским предузећима која се баве прерадом пољопривредних производа по цени вишој од оне по којој је роба купљена, увећаној за трошкове прероба.

Члан 81

Оснивач предузећа за снабдевање односно орган који он одреди може писмено наложити предузећу за снабдевање да, под одређеним условима, изврши поједине привредне послове у циљу обезбеђења снабдевања потрошача свог подручја (куповина одређених количина појединих пољопривредних производа, продаја тих производа под одређеним условима, ускладиштење, прерада итд.).

Ако за предузеће за снабдевање због извршења добијеног налога настане губитак или се повећају трошкови, оснивач је дужан накнадити насталу стварну штету.

Члан 82

Овлашћено предузеће бави се прометом одређених пољопривредних производа на основу одобрења које по посебним прописима даје савезни Државни секретаријат за послове робног промета или орган управе који он одреди.

До доношења посебних прописа из претходног става савезни Државни секретаријат за послове робног промета може прописати да се трговинска предузећа одређених трговинских струка могу бавити прометом пољопривредних производа на велико под условима одређеним овом уредбом и без посебног одобрења.

Члан 83

Прописом савезног Државног секретаријата за послове робног промета регулишу се услови за вршење промета робе на пијацама.

Прописом из претходног става може се ограничити или забранити појединим привредним организацијама да купују пољопривредне производе на пијацама, ограничити или забранити промет појединих пољопривредних производа на пијацама, као и предвидети да је за оснивање, укидање и промену статуса појединих врста пијаца потребно претходно одобрење савезног Државног секретаријата за послове робног промета или органа управе који он одреди.

На основу и у оквиру одредаба ове уредбе и прописа из става 1 овог члана, општински народни одбор доноси прописе којима се регулише промет робе на пијацама на подручју општине.

Прописима из претходног става не може се куповина и продавцима који имају седиште односно који станују ван општине на чијем се подручју одржава

пијаца, ускратити или ограничити право продаје и куповине робе на пијаци, сем ако такво ограничење није засновано на одредбама ове уредбе и пропису из става 1 овог члана.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да се прописи из става 3 овог члана доносе у сагласности са републичким органом управе надлежним за послове робног промета.

Члан 84

Ради унапређивања промета пољопривредних производа и што бољег снабдевања потрошачких центара, општински народни одбори могу оснивати тржнице на велико за вршење куповине и продаје пољопривредних производа између привредних организација.

За оснивање тржнице на велико потребно је одобрење републичког органа управе надлежног за послове робног промета.

На тржници на велико могу продавати пољопривредне производе земљорадничке задруге и пољопривредне произвођачке организације, трговинска предузећа на велико која се по одредбама ове уредбе могу бавити прометом пољопривредних производа на велико и увозна предузећа.

На тржници на велико могу куповати пољопривредне производе трговинске привредне организације, привредне организације које се баве прерадом пољопривредних производа, извозна предузећа и велики потрошачи.

Земљорадничка задруга може куповати пољопривредне производе на тржници на велико само за потребе својих чланова и за прераду коју ће сама вршити.

Продаја пољопривредних производа на тржници на велико може се вршити и по узорку или стандарду односно опису робе, као и путем организованог надметања (на аукцијски начин).

Општински народни одбор на чијем подручју постоји тржница на велико може прописати да организације из става 3 овог члана могу продавати пољопривредне производе на велико само на тржници на велико.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може донети ближе прописе о условима за оснивање, о организацији и о пословању тржница на велико.

Члан 85

Највише цене по којима ће земљорадничке задруге куповати пољопривредне производе од индивидуалних произвођача могу се утврђивати путем договарања на састанцима које организује Главни задружни савез ФНРЈ односно републички главни задружни савези.

Главни задружни савез ФНРЈ одређује за које ће се пољопривредне производе вршити договарање на састанцима које он организује. За остале пољопривредне производе договарање се може вршити на састанцима које организују републички главни задружни савези.

Главни задружни савез ФНРЈ дужан је обавестити савезни Државни секретаријат за послове робног промета за које ће се пољопривредне производе вршити договарање на састанцима које он организује, као и о постигнутом договору.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да се поново изврши договарање о ценама о којима је постигнут споразум у оквиру Главног задружног савеза ФНРЈ. Исто право има и републички орган управе надлежан за послове робног промета у погледу договора о ценама постигнутим у оквиру републичког главног задружног савеза.

Члан 86

Претставници Савеза трговинских комора Југославије, Савезне спољнотрговинске коморе, Савезне индустријске коморе, Савеза пољопривредно-шумарских комора Југославије и Главног задружног савеза ФНРЈ могу се на састанцима које организује Савез трговинских комора Југославије договарати о ценама по којима ће привредне организације које се баве прометом односно прерадом пољопривредних производа куповати поједине пољопривредне производе од земљорадничких задруга, пословних савеза и пољопривредних произвођачких организација.

На састанцима из претходног става одређује се за које ће се пољопривредне производе вршити договарање на састанцима које организује Савез трговинских комора Југославије. За остале пољопривредне производе договарање се може вршити на састанцима које организује републичка трговинска комора, а којима обавезно присуствују претставници републичке трговинске коморе, републичке пољопривредно-шумарске коморе, републичког главног задружног савеза, Савезне спољнотрговинске коморе и Савезне индустријске коморе.

Савез трговинских комора Југославије дужан је обавестити савезни Државни секретаријат за послове робног промета о договорима постигнутим на састанцима које је он организовао.

Републичка трговинска комора дужна је обавестити републички орган управе надлежан за послове робног промета о договорима постигнутим на састанцима које је она организовала.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да се поново изврши договарање о ценама о којима је постигнут споразум у оквиру Савеза трговинских комора Југославије. Исто право има и републички орган управе надлежан за послове робног промета у погледу договора о ценама постигнутим у оквиру републичке трговинске коморе.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може одредити да се на састанцима које организује Савез трговинских комора Југославије у смислу овог члана, врши договарање и о подручјима на којима ће поједине привредне организације моћи да купују пољопривредне производе.

Ако се договор о подручјима не постигне на начин из претходног става, подручја на којима поједине привредне организације могу куповати пољопривредне производе може одредити савезни Државни секретаријат за послове робног промета.

Члан 87

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета, у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, може одредити пољопривредне производе за које је договарање о ценама на начин из чл. 85 и 86 ове уредбе обавезно.

Договори из претходног става пуноважни су кад их одобри савезни Државни секретаријат за послове робног промета у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду

и шумарство. Ако се договор односи на пољопривредне производе који служе као основна сировина за индустријску прераду, потребна је и сагласност Секретаријата Савезног извршног већа за индустрију.

Члан 88

Договарање о ценама у смислу чл. 85, 86 и 87 ове уредбе, може се вршити само за пољопривредне производе за које надлежни државни орган није одредио цене по којима ће се они куповати.

Договори о ценама постигнути у смислу одредаба ове уредбе, обавезни су за привредне организације из члана 85 став 1 и члана 86 став 1 кад купују односно продају пољопривредне производе за које је постигнут споразум.

Договори постигнути у оквиру Главног задружног савеза ФНРЈ и Савеза трговинских комора Југославије објављују се у „Службеном листу ФНРЈ“, а договори постигнути у оквиру републичког главног задружног савеза и републичке трговинске коморе — у републичком службеном листу.

Договори о ценама обавезни су од дана објављивања на начин из претходног става.

Овлашћује се савезни Државни секретаријат за послове робног промета да донесе ближе прописе о поступку и начину договарања о ценама у смислу ове уредбе.

Прописима из претходног става могу се одредити организације и установе које ће учествовати у договарању у смислу члана 85 ове уредбе.

Члан 89

У циљу усмеравања пољопривредне производње према потребама тржишта, привредне организације могу са земљорадничким задругама и пољопривредним произвођачким организацијама закључивати уговоре о производњи и испоруци пољопривредних производа, и то пре почетка производње.

Уговоре о производњи и испоруци пољопривредних производа са индивидуалним произвођачима могу закључивати само земљорадничке задруге, ако посебним прописима није друкчије одређено.

Услове уговора о производњи и испоруци пољопривредних производа (врста, количина и квалитет пољопривредних производа, цена, рокови испоруке итд.) саговорачи утврђују слободно, ако посебним прописима за поједине пољопривредне производе није друкчије одређено.

Уговором о производњи и испоруци пољопривредних производа могу се утврдити и обавезе земљорадничке задруге односно привредне организације у погледу давања аванса у новцу и средствима за репродукцију, као и других погодности ради унапређивања пољопривредне производње.

Члан 90

Овлашћује се савезни Државни секретаријат за послове робног промета да пропише услове и начин пословања откупних станица.

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета може прописати услове и начин на

који одређени велики потрошачи, одмаралишта и угоститељске привредне организације могу куповати пољопривредне производе непосредно од индивидуалних произвођача и ван пијаца.

IX Надзор над вршењем трговинске делатности и управне мере

Члан 91

Надзор над трговинском делатношћу врше општински и срески народни одбори.

Орган тржишне инспекције контролише извршење прописа и мера који се односе на трговинску делатност и тржиште.

Члан 92

Ако се трговинска делатност врши противно одредбама ове уредбе, могу се предузети следеће управне мере:

- 1) привремена забрана вршења одређене трговинске делатности;
- 2) трајна забрана вршења одређене трговинске делатности;
- 3) наређење о стављању робе у промет;
- 4) забрана продаје одређене робе;
- 5) затварање пословних просторија и забрана коришћења уређаја и опреме;
- 6) распуштање радничког савета и управног одбора и смењивање пословође радње односно директора предузећа;
- 7) стављање привредне организације под принудну управу.

Члан 93

Ако се трговинска делатност врши без пропираног одобрења или противно одобрењу, орган тржишне инспекције донеће решење о привременој забрани вршења трговинске делатности, одређујући рок у коме се мора прибавити прописано одобрење. Привремена забрана не може бити дужа од 30 дана.

Ако се у одређеном року не прибави прописано одобрење, савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета донеће решење о трајној забрани вршења трговинске делатности.

Члан 94

Ако трговинско предузеће или трговинска радња задржава робу од продаје или ограничава продају, у циљу вештачког одржавања цена или подизања цена, орган тржишне инспекције донеће решење о стављању робе у промет.

Члан 95

Ако се ставља у промет роба која не одговара прописаном стандарду или под именом и ознаком који роби по саставу или квалитету не припадају, или ако се продаје роба штетна по здравље људи или животиња, орган тржишне инспекције донеће решење о забрани продаје такве робе.

Члан 96

Ако привредна организација продаје својим радницима и службеницима или појединим индивидуалним потрошачима робу истог квалитета по нижим ценама од оних по којима се та роба продаје осталим потрошачима, орган тржишне инспекције обавестиће о томе орган управе општинског народног одбора надлежан за послове робног промета, који ће донети решење о уплаћивању разлике у цени у корист општинског народног одбора.

Ово уплаћивање врши се на терет фонда плата привредне организације.

Члан 97

Ако просторије, уређаји или опрема трговинског предузећа, трговинске радње или трговинске пословне јединице не одговарају прописаним условима у погледу техничке и здравствено-техничке заштите рада, или условима здравствене заштите потрошача, или нису подесни за правилно вршење делатности, орган тржишне инспекције донеће решење којим ће се наредити отклањање утврђених недостатака, одређујући рок у коме се то мора извршити.

Ако се утврђени недостаци не отклоне у одређеном року, орган управе општинског народног одбора надлежан за послове одговарајуће инспекције донеће решење о затварању таквих просторија односно о забрани даље употребе таквих уређаја или опреме.

Члан 98

Ако привредна организација не продаје робу по ценама одређеним у смислу члана 69 ове уредбе или поступа противно прописима донесеним у смислу члана 70 ове уредбе, орган управе општинског народног одбора надлежан за послове робног промета донеће решење о привременој забрани вршења одређене трговинске делатности.

Привремена забрана из претходног става не може бити дужа од три месеца.

Члан 99

Ако привредна организација поступи противно забрани из члана 67 ове уредбе, или ако привредна организација против које су предузете управне мере предвиђене овом уредбом продужи и даље да врши трговинску делатност противно одредбама ове уредбе, савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета обавестиће о томе општински народни одбор, који може донети решење:

- 1) о смењивању директора предузећа;
- 2) о распуштању радничког савета или управног одбора;
- 3) о принудној управи над привредном организацијом, која не може трајати дуже од једне године.

Решење из тач. 2 и 3 претходног става доноси општински народни одбор (оба већа равноправно) у сагласности са среским народним одбором.

Решењем о распуштању радничког савета и управног одбора морају бити одређени нови избори,

који се могу одржати најраније месец дана од дана доношења решења, а најдоцније два месеца после тога дана.

Решење о смењивању пословође радње или другог одговорног лица у привредној организацији, доноси савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета.

Члан 100

На раднике и службенике који су чланови радничких савета и управних одбора, као и на директора односно пословођу и друго одговорно лице привредне организације према којој је правоснажно изречена која од мера из члана 99 ове уредбе, примењује се одредба члана 53 Уредбе о престанку предузећа и радњи („Службени лист ФНРЈ”, бр. 51/53 и 49/56).

Члан 101

Савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета дужан је у року од 8 дана донети решење о управним мерама предложеним од стране органа тржишне инспекције у смислу одредаба ове уредбе.

Против решења из претходног става може се изјавити жалба среском народном одбору у року од 15 дана по пријему решења.

Члан 102

Примена управних мера предвиђених овом уредбом не искључује примену управних мера предвиђених другим важећим прописима, као ни примену казних мера предвиђених овом уредбом и другим важећим прописима.

X Престанак трговинског предузећа (радње)

Члан 103

Ако трговинска радња са редовним обрачуном не испуњава услове из чл. 4 и 24 ове уредбе, савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета донеће решење о престанку трговинске радње као самосталне привредне организације.

Члан 104

За трговинску радњу за коју је донето решење о престанку, у смислу претходног члана, савет општинског народног одбора надлежан за послове робног промета по правоснажности решења може:

- 1) одредити спровођење поступка ликвидације по одредбама Уредбе о престанку предузећа и радњи;
- 2) одредити њено припајање другом трговинском предузећу односно радњи, ако на то пристане раднички савет предузећа односно радни колектив радње, или
- 3) одредити да радња настави са радом као радња са паушалним обрачуном.

У случају из тачке 3 претходног става радња се не може предати на управљање истом радном колективу.

XI Одузимање имовинске користи и казнене мере**Члан 105**

Од привредне организације која радњом учињеном противно одредбама ове уредбе прибави себи имовинску корист, одузеће се целокупан износ тако прибављене користи.

Члан 106

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се привредна организација ако се противно одредбама ове уредбе договори са другом привредном организацијом о ценама, о подели тржишта, о продаји робе само одређеним потрошачима, као и о другим условима и облицима пословања који доводе до монополистичког положаја привредне организације на тржишту.

Ако су којом од радњи из претходног става проузроковане нарочито тешке последице, привредна организација казниће се новчаном казном од 500.000 до 10.000.000 динара.

За радњу из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у привредној организацији новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

Члан 107

Новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се привредна организација:

1) ако врши трговинску делатност без одобрења или противно одобрењу, или противно одредбама ове уредбе и прописа донетих на основу ње;

2) ако врши препродају робе противно одредбама ове уредбе;

3) ако не продаје робу по ценама одређеним савезним прописима односно по ценама које се образују на начин одређен тим прописима, или ако се при куповини односно продаји појединих производа не придржава услова одређених тим прописима (чл. 69 и 70), или одређене марже (члан 69);

4) ако ставља у промет робу која не одговара прописаном стандарду или под именом и ознаком који роби по њеном саставу или квалитету не припадају, или ако продаје робу штетну по здравље људи или животиња;

5) ако у циљу вештачког одржавања или лодизања цена задржава робу од продаје или ограничава продају;

6) ако не поступи по извршном решењу органа тржишне инспекције о стављању робе у промет;

7) ако прикрије мане робе или на други начин доведе у заблуду купца о квалитету продате робе;

8) ако условљава продају купцу једне робе куповином друге своје робе или продајом робе од стране купца;

9) ако се не придржава договора о ценама постигнутим на начин предвиђен важећим прописима.

Роба којом је извршена радња из тачке 4 претходног става одузеће се. Од новца добивеног продајом одузете робе иде 50% у корист фонда инвестиција општине на чијем је подручју повреда учи-

њена, односно на чијем се подручју налази седиште привредне организације ако се не може утврдити место где је повреда учињена, а 50% у републички фонд инвестиција.

Ако су радњом из тач. 1 до 9 става 1 овог члана проузроковане нарочито тешке последице, привредна организација казниће се новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара

За радњу из тач. 1 до 9 става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у привредној организацији новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, ако радња не претставља кривично дело.

Члан 108

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се:

1) привредна организација ако противно одредбама ове уредбе користи за вршење трговинске делатности закупце, трговинске претставнике или друга лица која нису њени стални службеници;

2) привредна организација ако ускрати органу тржишне инспекције или друге инспекције давање података потребних у циљу вршења контроле или ако чини друге сметње правилном вршењу контроле;

3) откупна станица ако продаје откупљене пољопривредне производе односно отпатке без налога предузећа.

За радњу из претходног става казниће се и одговорно лице у привредној организацији односно откупној станици новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, ако радња не претставља кривично дело.

Члан 109

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се привредна организација:

1) ако својим радницима и службеницима или појединим индивидуалним потрошачима продаје робу истог квалитета по нижим ценама од оних по којима се та роба продаје осталим потрошачима;

2) ако за вршење трговинске делатности користи особље које нема прописану стручну спрему или не испуњава прописане здравствене услове.

За радњу из претходног става казниће се одговорно лице у привредној организацији новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 110

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се трговинско предузеће и трговинска радња:

1) чије просторије, уређаји или опрема не одговарају прописаним условима у погледу техничке и здравствено-техничке заштите рада или условима здравствене заштите потрошача, или нису подесни за правилно вршење трговинске делатности;

2) ако у року који јој одреди решењем орган тржишне инспекције не отклони недостатке наведене у претходној тачки.

За радњу из претходног става казниће се и одговорно лице у трговинском предузећу или трговин-

ској радњи новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 111

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се трговинско предузеће или трговинска радња:

- 1) ако на захтев потрошача не продаје робу која се налази у радњи;
- 2) ако на начин уобичајен у трговини не истакне цене робе коју продаје;
- 3) ако на захтев потрошача не изда рачун за продату робу;
- 4) ако не послује у одређеном пословном времену;
- 5) ако нетачно мери робу потрошачима или држи нежигосане ваге.

За радњу из претходног става казниће се и одговорно лице у трговинском предузећу односно радњи новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 112

Новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај трговински путник ако продаје робу другог предузећа без одобрења предузећа чији је службеник.

Члан 113

Ако су повредом из чл. 106 и 107 ове уредбе проузроковане нарочито тешке последице, а привредна организација је већ једном кажњена за повреду из тих чланова, окружни привредни суд може поред новчане казне одредити и престанак привредне организације.

У случају из претходног става примењује се одредба члана 104 ове уредбе.

Члан 114

Поступак за примену мере одузимања имовинске користи и казних мера због повреда из чл. 106, 107 и 108 ове уредбе води окружни привредни суд на чијем се подручју налази седиште привредне организације. Поступак се води по одредбама Закона о привредним судовима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 31/54 и 32/55).

У случајевима из претходног става сходно ће се примењивати одредбе чл. 71, 75 до 79 и 83 Уредбе о управљању основним средствима привредних организација, ако одредбама ове уредбе и Закона о привредним судовима није друкчије одређено.

Поступак по прекршајима из чл. 109 до 112 ове уредбе води судија за прекршаје по одредбама Основног закона о прекршајима („Службени лист ФНРЈ”, бр. 2/59).

За прекршаје из члана 111 ове уредбе тржишни инспектори могу у мандатном поступку (члан 150 Основног закона о прекршајима) изрицати новчану казну до 500 динара.

ХИ Прелазне и завршне одредбе

Члан 115

Срески народни одбор има право и дужан је да изврши поделу трговинских предузећа на више са-

мосталних привредних организација ако трговинско предузеће има монополистички положај на тржишту.

Члан 116

Постојеће привредне организације које се баве прометом пољопривредних производа дужне су саобразити своју организацију и пословање одредбама главе VIII ове уредбе у року од 60 дана од дана ступања на снагу одредаба те главе.

Општински народни одбор одредиће у року од 30 дана од дана ступања на снагу одредаба главе VIII ове уредбе, која ће од постојећих трговинских предузећа на велико са подручја општине пословати као предузећа за снабдевање.

Права и дужности оснивача предвиђени у чл. 80 и 81 ове уредбе према предузећима која буду одређена у смислу претходног става, вршиће општински народни одбор.

У градовима подељеним на општине срески народни одбор одредиће да ли ће он сам вршити права и дужности предвиђене одредбама главе VIII ове уредбе за општински народни одбор, или ће та права и дужности вршити општински народни одбор.

Члан 117

Против одлука државних органа донетих у вршењу права надзора по одредбама ове уредбе, привредна односно друштвена организација не може водити управни спор.

Члан 118

До преузимања функција органа власти од стране народних одбора нових општина и срезова, послове који су овом уредбом стављени у надлежност општинских народних одбора и њихових органа вршиће одговарајући органи народних одбора срезова, градова и градских општина са посебним правима.

Члан 119

Овлашћује се савезни Државни секретаријат за послове робног промета да доноси ближе прописе за спровођење одредаба главе VIII ове уредбе.

Члан 120

Ступањем на снагу одредаба главе VIII ове уредбе престаје да важи Одлука о посебним условима под којима привредне организације могу куповати пољопривредне производе непосредно од индивидуалних произвођача („Службени лист ФНРЈ”, бр. 48/55).

Члан 121

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ”.

Савезно извршно веће

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Члановима 1 до 15, 18 до 24, 25 до 50, 52 до 70, 91 до 115, 117, 118 и 121 овог пречишћеног текста Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама одговарају у загради наведени

чланови ранијег пречишћеног текста Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 37/55), и то: 1 до 15 (1 до 15), 18 до 24 (16 до 22), 25 до 50 (24 до 49), 52 до 70 (52 до 70), 91 до 115 (76 до 100), 117 и 118 (102 и 103), 121 (104), с тим што су у члан 11 унете допуне из члана 2 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58), у члан 19 — допуне садржане у члану 1 Уредбе о допуни Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/59), у члан 25 — допуне садржане у члану 2 Уредбе о допуни Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/59), у члан 66 — измене садржане у члану 1 Уредбе о изменама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 1/57), у члан 69 — допуне садржане у члану 4 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58), у члан 70 — допуне садржане у члану 1 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/57), допуне садржане у члану 1 Уредбе о допуни Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 12/58) и измене садржане у члану 5 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58), у члан 107 — измене садржане у члану 6 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58). У чланове 11, 15, 24, 26, 40, 41, 42, 46, 59, 93, 96 до 99, 101 до 104 унете су измене садржане у чл. 92 и 211 Уредбе о надлежности општинских и средских народних одбора и њихових органа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/57), којима је одређена надлежност општинских и средских народних одбора и њихових органа за вршење појединих послова који су предвиђени Уредбом о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама.

Члановима 16 и 17 пречишћеног текста одговарају чл. 15а и 15б који су садржани у члану 1 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 54/57); члану 51 пречишћеног текста — члан 2 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 54/57); члановима 71 до 90 пречишћеног текста — чл. 71 до 75м садржани у члану 1 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58), а члановима 116, 119 и 120 пречишћеног текста — чл. 7, 8 и 9 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58).

У чланове 2, 6, 23, 24, 48 и 70 пречишћеног текста унете су измене и допуне садржане у члану 3 одељак I под а) тачка 3 и одељак I под б) тачка 9 и у члану 12 одељак II Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58).

Одредбе члана 15 став 2, чл. 23 и 25 став 3, члана 84 став 4, члана 88 став 2 и члана 101 Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 37/55) нису унете у пречишћени текст ове уредбе, јер је важење ових одредаба, сем одредбе члана 101, престало на основу члана 7 Уредбе о усклађивању одредаба о управном поступку из прописа бивше Владе ФНРЈ,

Савезног извршног већа и савезних органа управе са Законом о општем управном поступку („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/57), а важење одредбе члана 101 престало је на основу члана 3 Уредбе о изменама и допунама Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/58).

Бр. 1275

4 децембра 1959 године
Београд

Секретар
за законодавство и организацију,
др Леон Гершкович, с. р.

802.

На основу члана 16 Уредбе о краткорочним кредитима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/56 и 45/59), у вези са чланом 2 одељак I под а) тачка 48 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59) и тачком I под 1 под а) Одлуке о утврђивању надлежности савезног државног секретара за послове финансија за доношење прописа о стопама камате на краткорочне кредите и стопама камате на средства уложена код банке („Службени лист ФНРЈ“, бр. 5/57 и 15/58), савезни Државни секретаријат за послове финансија издаје.

НАРЕДБУ

О МАКСИМАЛНОЈ СТОПИ КАМАТЕ НА КРАТКОРОЧНЕ КРЕДИТЕ КОЈИ СЕ ОДОБРАВАЈУ ЗА ОТКУП И ОБРАДУ ДУВАНА

1. На кредите које банке и штедионице одобравају предузећима за откуп и обраду дувана за потрете откупа и покриће залиха дувана, стопа камате не може бити већа од 3% годишње.

Изузетно од одредбе претходног става, на кредите који су предузећима за откуп и обраду дувана одобрени за покриће залиха дувана рода 1958 и ранијих година, стопа камате не може бити већа од 1% годишње.

2. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од 1 јануара 1959 године.

Бр. 06.25445/2

28 новембра 1959 године
Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

803.

На основу члана 36 став 3 Уредбе о катастру земљишта („Службени лист ФНРЈ“, бр. 43/53 и 23/56), савезни Државни секретаријат за послове финансија издаје

НАРЕДБУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЛЕСТВИЦА КАТАСТАРСКОГ ПРИХОДА

1. У Лествицама катастарског прихода, отштампаним као прилог „Службеног листа ФНРЈ“, бр. 31/57, 36/58, 22/59 и 32/59, које су саставни део Наредбе о одобравању Лествица катастарског прихода („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/57, 9/58, 30/58 и 36/58) одобравају се измене и допуне утврђене од

Савезне комисије за утврђивање катастарског прихода за све катастарске културе у катастарском срезу Босанска Градишка.

Ове измене и допуне Лествица катастарског прихода саставни су део ове наредбе.

2. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од 1 јануара 1960 године.

Бр. 13-24863/1

27 новембра 1959 године

Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

Народна Република: Босна и Херцеговина
Катастарски срез: Босанска Градишка

ЛЕСТВИЦЕ КАТАСТАРСКОГ ПРИХОДА

	К л а с а							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Култура	Катастарски приход по 1 ха у хиљадама динара							
Њиве	46,0	40,0	32,0	24,0	18,0	12,0	7,0	4,0
Вртови	100,0	—	—	—	—	—	—	—
Воњаци	35,0	26,0	18,0	13,5	10,0	—	—	—
Виногради	98,0	62,0	—	—	—	—	—	—
Ливаде	24,0	18,0	13,0	10,0	6,0	—	—	—
Пашњаци	9,0	7,5	5,2	3,0	—	—	—	—
Шуме	9,0	7,0	4,8	3,5	2,3	1,0	—	—
Трстици, мочваре, рибњаци и језера	11,0	2,6	1,6	—	—	—	—	—

804.

На основу тачке 1 став 4 Одлуке о обрачунавању разлике у ценама при увозу и извозу („Службени лист ФНРЈ“, бр. 54/55, 22/56, 6/58 и 23/58), у вези са чланом 7 одељак I став А под а) тачка 3 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија и савезним Државним секретаријатом за послове робног промета, Комитет за спољну трговину издаје

НАРЕДБУ

О ИЗМЕНАМА НАРЕДБЕ О КОЕФИЦИЈЕНТИМА ЗА ОБРАЧУНАВАЊЕ РАЗЛИКЕ У ЦЕНАМА ПРИ ИЗВОЗУ И УВОЗУ ОДРЕЂЕНИХ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

1. У Наредби о коефицијентима за обрачунавање разлике у ценама при извозу и увозу одређених производа и услуга („Службени лист ФНРЈ“, бр. 21/57 и 50/57) у тачки I одељак Б у грани 115 — Металургија обојених метала, текст редног броја 18 мења се и гласи:

„18. Волфрам концентрат* — — — — 1,20“.

2. У тачки I одељак Б у грани 116 — Неметали, текст редног броја 30 мења се и гласи:

„30. Утензилије од порцелана и стакла 1,50“.

3. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се на послове увоза закључене од тог дана.

П. бр. 1506

16 новембра 1959 године

Београд

Заменује
Претседника Комитета за
спољну трговину
Државни потсекретар,
др **Владимир Велебит**, с. р.

805.

На основу члана 5 став 3 Уредбе о исплати накнаде за повећање станарине („Службени лист ФНРЈ“, бр. 48/59), савезни Државни секретаријат за послове финансија прописује

УПУТСТВО

О НАЧИНУ ПЛАЋАЊА НАКНАДЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ СТАНАРИНЕ ЛИЦИМА КОЈИМА СЕ НЕПОСРЕДНА ИСПЛАТА ТЕ НАКНАДЕ ОДЛАЖЕ

1. Лицима којима се по члану 2 Уредбе о исплати накнаде за повећање станарине одлаже непосредна исплата те накнаде издаваће се приликом исплате личног дохотка, плате, пензије и других примања, уместо исплате у готовом новцу, бонови у висини накнаде која им припада.

2. Текст на лицу бона гласи:

„На основу Уредбе о исплати накнаде за повећање станарине, издаје се овај

Б О Н

на динара _____ (словима: _____) на име накнаде за повећање станарине за месец _____ 1960/1 године.

Овај износ банка ће исплатити кориснику _____ после 1 јануара 1963/64 године.

Корисник може и пре истека горњег рока предњи износ употребити за сврхе означене на полеђини овога бона.

(Место и датум издања) (М. П.)“

Текст на полеђини бона гласи:

„Пре истека рока за наплату корисник може износом бона располагати за следеће сврхе:

1) за учешће у трошковима изградње, довршења, доградње или оправке станбене зграде односно стана, кад се та изградња, довршење, доградња или оправка врши средствима зајма добивеног од општинског фонда за станбenu изградњу;

2) за полагање износа претплате за стицање станарског права;

3) за отплаћивање ануитета по зајму употребеном за изградњу, довршење, доградњу или оправку станбене зграде односно стана;

4) за плаћање пореза на доходак од зграда (кућарина).“

3. Бонови се издају и попуњавају заједно са списковима, у два примерка. Бонови се издају на тонираној хартији и биће перфорирани, тако да се могу лако одвајати.

4. Бонове ће штампати Народна банка и о штампаним и издатим боновима водиће потребну евиденцију.

5. Остале банке и штедионице требају потребан број бонова и одговарајућих спискова од надле-

жне организационе јединице Народне банке за све своје комитенте који финансиско пословање воде преко њих (по жиро рачуну, текућем рачуну односно буџетском акредитиву).

6. Привредне организације, државни органи и установе и остали исплатиоци накнаде за повећану станарину набављају бонове од банке код које се води њихов жиро односно текући рачун и буџетски акредитив.

За уживаоце пензије, инвалиднине и осталих давања по основу социјалног осигурања, заводи за социјално осигурање набављају посебне бонове од банке преко које врше пословање. Ове бонове ће штампати Народна банка по тексту из тачке 2 овог упутства, као трећи део посебне упутнице којом се исплаћују пензије.

7. Попуњавање бонова и спискова врши исплатилац накнаде за повећану станарину (привредна организација, државни орган, установа и др.) на тај начин што у њих уноси износ на који се бон издаје, породично и рођено име корисника, месец и годину за који се накнада даје и место и датум издања бона.

8. Приликом подизања готовог новца за исплату личних доходака и других примања по основу радног односа подноси се чек на износ плата у који је урачунат и износ накнаде за повећану станарину. На укупан износ накнаде која се исплаћује у боновима подноси се барирана уплатница у корист рачуна 657 „Издати бонови на име накнаде за повећану станарину“. Уз чек и уплатницу подноси се банци попуњени бонови и списак издатих бонова у два примерка.

9. Приватни послодавци, исплатиоци личних доходака и других примања по основу радног односа дужни су за лица код њих запослена набављати ове бонове код надлежне банке, попуњавати их на прописани начин, поднети тој банци попуњене бонове и спискове уз уплату, одговарајућег износа.

10. Исплатиоци личног дохотка сnose сву одговорност за правилност обрачуна дела личног дохотка и других примања по основу радног односа који се издаје у бону на име накнаде за повећану станарину.

11. Банка врши са формалне стране контролу да ли су бонови правилно испуњени и по овери даје их са једним примерком списка исплатиоцима накнаде ради уручавања корисницима.

12. Бонове издате у току 1960 године могу банке исплатити кориснику бона од 1 јануара 1963 године, а бонове издате у току 1961 године — од 1 јануара 1964 године. Пре истека рока корисници бонове могу употребити за плаћања у сврхе означене у тачки 2 овог упутства.

13. Исплата бонова у готову после 1 јануара 1963 односно 1 јануара 1964 године и наплата бонова за сврхе означене у тачки 2 овога упутства може се извршити код сваке банке.

14. Кад корисник бон употребљава за плаћања из тачке 2 овог упутства, он мора за та плаћања да употреби укупан износ на који бон гласи, пошто му се за разлику неће издавати нов бон нити вршити исплата у готовом новцу.

15. Бонови се поништавају на тај начин што ће банке на све исплаћене и наплаћене бонове утиснути на лице бона печат „исплаћено“ са датумом и потписом службеника.

16. За уништене и нестале бонове не може се захтевати судски поништај.

17. Народна банка дужна је издати упутство осталим банкама и штедионицама за имобилизацију износа депонованих по основу издатих бонова као и ближа техничка упутства о начину исплате накнаде за повећану станарину.

18. Банке и штедионице дужне су обезбедити вођење статистичких података о износу укупно издатих бонова, као и о укупном износу исплаћених бонова.

19. Обрасци бонова и спискова издатих бонова су бесплатни.

20. Ово упутство ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од 1 јануара 1960 године.

Бр. 07-23289/1

2 децембра 1959 године

Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

806.

На основу члана 76 Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/58), Секретаријат Савезног извршног већа за правосудне послове прописује

У П У Т С Т В О

О ЗЕМЉИШНОКЊИЖНИМ УПИСИМА НАЦИОНАЛИЗОВАНИХ НАЈАМНИХ ЗГРАДА И ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Опште одредбе

1. Укњижење друштвене својине на непокретностима које су национализоване Законом о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта (у даљем тексту: Закон) врши се на начин прописан овим упутством.

2. Зграде, идеалне делове зграда и посебне делове зграда који су национализовани заједно са земљиштем, суд ће укњижити у земљишним књигама као друштвену својину на основу правоснажног решења комисије за национализацију о утврђењу предмета национализације.

3. Укњижење друштвене својине на национализованом грађевинском земљишту, осим на земљишту које је национализовано заједно са зградом, врши се на основу решења органа управе општинског народног одбора надлежног за послове финансија.

Земљишнокњижни суд ће извршити упис друштвене својине на свим земљиштима означеним у заједничком решењу о утврђењу национализације грађевинског земљишта, осим на онима за која утврди да се не налазе у границама ужег грађевинског рејона града односно градског насеља.

4. Укњижење друштвене својине на национализованим најамним зградама, на идеалним деловима зграда, на посебним деловима зграда или на грађевинском земљишту извршиће се иако лице означено као сопственик у решењу о утврђивању национализације није у земљишним књигама уписано као сопственик.

Укњижење зграда и делова зграда

5. Суд ће укњижити друштвену својину на целој згради и кад су само поједини или сви посебни делови зграде изузети од национализације.

У таквом случају, док се не оснује земљишна књига „Е“, суд ће, по службеној дужности, у власничком листу земљишнокњижног улошка за национализовану зграду забележом утврдити који су посебни делови зграде изузети од национализације и ко су њихови сопственици.

6. Док се не оснује земљишна књига „Е“, може се привремено, на основу уговора о отуђењу, вршити пренос посебних делова зграда на тај начин што ће се у власничком листу забележбом утврдити пренос својине са дотадашњег на новог сопственика.

7. Ако је грађанину решењем о национализацији остављена у својини пословна просторија или пословна зграда (чл. 14 и 29 Закона), суд ће, истовремено са уписом права својине, забележити и забрану отуђења пословне просторије односно зграде. Ова забрана ће се забележити у власничком листу.

8. Ако је национализован само део зграде која се налази ван ужег грађевинског рејона (члан 36 став 3 Закона), суд ће са укњижењем друштвене својине на делу зграде који је национализован, уједно укњижити и друштвену својину на идеалном делу грађевинске парцеле у величини одређеној решењем о утврђивању предмета национализације.

Укњижење грађевинског земљишта

9. Кад је решењем надлежног органа национализовано грађевинско земљиште у границама ужег грађевинског рејона града односно градског насеља, суд је дужан, пре укњижења друштвене својине на том земљишту, проверити:

— да ли се односно земљиште налази у месту које се по одлуци републичког извршног већа сматра градом или насељем градског карактера;

— да ли се то земљиште налази у ужем грађевинском рејону тога места, и

— да ли на том земљишту постоји зграда која није национализована.

10. Ако суд утврди да се земљиште налази у ужем грађевинском рејону и да на њему не постоји зграда, укњижиће друштвену својину на национализованом земљишту.

11. Ако је национализовано само грађевинско земљиште, а не и зграда која се налази на том земљишту, суд ће, по службеној дужности, у пописном листу утврдити да се земљишнокњижно тело дели на земљиште без зграде — као земљишнокњижно тело I и на зграду без земљишта — као земљишнокњижно тело II. Ако у једном земљишнокњижном телу, осим парцеле са зградом која није национализована, има и других парцела, оне све чине земљишнокњижно тело I, а ако на једној парцели има две или више зграда — свака зграда без земљишта чини земљишнокњижно тело II, III итд.

По деоби извршеној по претходном ставу, суд ће, по службеној дужности, укњижити друштвену својину на земљишту без зграде (земљишнокњижно тело I), а у погледу зграде без земљишта (земљишнокњижно тело II) забележиће да се ранији власнички уписи сада односе само на зграду или више зграда које чине посебно земљишнокњижно тело II, III итд., односно укњижиће право својине на згради у корист лица које је у решењу о утврђивању национализације означено као њен сопственик.

12. У случају из претходне тачке суд ће, по службеној дужности, укњижити право сопственика зграде и његових правних следбеника на бесплатно коришћење земљишта које покрива зграда и земљишта које служи за редовну употребу зграде — све док на том земљишту постоји та зграда (члан 37 Закона).

13. Сва стварна (књижна) права на згради и промене у праву власништва уписују се у досадашњем земљишнокњижном улошку уз назначење да се ти уписи односе само на земљишнокњижно тело II, III итд. (зграда без земљишта).

14. У случају национализације грађевинског неизграђеног земљишта (члан 38 Закона) суд ће, по службеној дужности, укњижити да ранији сопственик односно лице на које је ранији сопственик трајно пренео право коришћења (члан 39 Закона) има право на бесплатно коришћење тог земљишта све док надлежни орган општинског народног одбора не донесе решење о предаји земљишта у посед општини или другом лицу.

Општински народни одбор дужан је земљишнокњижном суду доставити решење о предаји у посед општини или другом лицу национализованог грађевинског неизграђеног земљишта.

На основу решења из претходног става суд ће брисати право коришћења, ако је уписано.

15. Ако општински народни одбор донесе одлуку о давању национализованог грађевинског неизграђеног земљишта на коришћење ранијем сопственику односно лицу на које је ранији сопственик трајно пренео право коришћења, или другом лицу, ради подизања породичне станбене зграде (чл. 40 и 41 Закона), суд ће у погледу укњижења права коришћења на земљишту и својине на подигнутој згради поступити по Упутству о начину уписивања у земљишним књигама права својине на зградама изграђеним на земљишту општенародне имовине („Службени лист ФНРЈ“, бр. 44/51).

16. Кад је национализована зграда која се налази ван ужег грађевинског рејона, као и земљиште које покрива зграда и земљиште које служи за њену редовну употребу, а не и цела грађевинска парцела на којој је подигнута зграда (члан 36 ст. 1 и 2 Закона), суд ће, по службеној дужности, за издвојени део земљишта (који није национализован) отворити нов земљишнокњижни уложак, ако је уз решење о национализацији приложен операт о цепању земљишта.

Ако уз решење о национализацији није приложен операт о цепању земљишта, суд ће обавестити комисију за национализацију да ће се укњижење национализоване имовине спровести кад операт о цепању земљишта буде достављен.

У случају из претходног става суд ће у земљишним књигама забележити да је национализована зграда као и земљиште које покрива зграда и земљиште које служи за редовну употребу те зграде. Забележба ће се уписати у власнички лист.

Уписивање у књигу тапија

17. Одредбе тач. 1 до 16 овог упутства сходно ће се примењивати и при упису друштвене својине на национализованим непокретностима у књигу тапија.

18. Ако зграда или грађевинско земљиште нису уписани у књизи тапија, суд ће по пријему решења о утврђивању предмета национализације затражити од општинског народног одбора на чијем се подручју налази национализована непокретност да покрене поступак за издавање тапије.

Ако је национализовано само грађевинско земљиште а не и зграда која се налази на том земљишту, издаће се, на захтев овлашћеног лица, посебна тапија за земљиште а посебна за зграду. У том случају у тапији у којој је уписано земљиште означаће се број тапије у којој је уписана зграда, а у тапији у којој је уписана зграда означаће се и број тапије у којој је уписано земљиште.

У поступку по претходним ставовима примењиваће се сходно и одредбе тачке V Упутства за извршење Уредбе о укњижењу права својине на државној непокретној имовини („Службени лист ФНРЈ“, бр. 10/49).

19. Док се не спроведе поступак за издавање тапије по одредбама претходне тачке, суд ће у књизи интабулација забележити национализацију зграде односно грађевинског земљишта.

Заједничке одредбе

20. Пренос права својине на згради, идеалном или посебном делу зграде на основу решења о наслеђивању и о легату суд ће извршити по доношењу решења у смислу члана 24 Закона од стране надлежног органа општинског народног одбора, односно на основу потврде поменутог органа о томе да наследник заједно са наслеђеном имовином не поседује више зграда или делова зграда него што по закону може имати у својини.

Пренос по претходном ставу извршиће се и на основу извештаја надлежног органа општинског народног одбора који садржи изјаву наследника о избору између својих и наслеђених зграда или делова зграда.

21. Ако суд на основу података из земљишних књига или на други начин утврди да неко лице има већи број зграда или делова зграда него што по закону може имати у својини, дужан је о томе известити орган управе општинског народног одбора надлежан за послове финансија.

22. Изузетно од одредбе тач. 5 и 6 овог упутства, на подручју где постоје етажне земљишне књиге, пренос својине на посебним деловима зграда које су по Закону о национализацији најамних зграда и национализованог земљишта национализовани правоснажним решењем надлежног органа, извршиће суд одмах по пријему решења.

23. Ако је земљишна књига потпуно уништена, суд ће решење о утврђивању предмета национализације уписати у дневник земљишнокњижних писмена и уложити у збирку исправа.

По претходном ставу суд ће поступити и кад постоји земљишна књига али су уништени земљишнокњижни односно катастарски планови, а на основу решења о утврђивању предмета национализације не може се утврдити на коју се парцелу односи национализација (на пример, ако је земљишна парцела приликом новог премеравања означена бројем који не одговара броју земљишне парцеле уписане у главној земљишној књизи).

Уписи

24. Упис у земљишне књиге друштвене својине на непокретностима које су национализоване, као и уписи других права у вези са национализацијом, врше се следећим клаузулама:

1) у погледу својине на згради: „На основу решења Комисије за национализацију при _____ бр. _____ од _____ земљиште са зградом описано у листу А укњижује се као друштвена својина.“;

2) у погледу својине на грађевинском неизграђеном земљишту: „На основу решења Секретаријата за финансије општинског (среског) народног одбора у _____ бр. _____ од _____ земљиште описано у листу А укњижује се као друштвена својина.“;

3) у погледу својине на грађевинском изграђеном земљишту на коме постоји зграда која није национализована: „На основу решења Секретаријата за финансије општинског народног одбора у _____ бр. _____ од _____ земљиште описано у листу А под I укњижује се као друштвена својина.“;

4) у погледу својине на згради без земљишта: „На основу решења Секретаријата за финансије општинског народног одбора у _____ бр. _____ од _____

_____ забележује се да се укњижба под редним бројем _____ односи само на земљишнокњижно тело II, III итд. (зграда без земљишта).“;

5) у погледу коришћења грађевинског неизграђеног земљишта: „На основу чл. 38 и 39 Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта укњижује се на земљишту описаном у листу А право коришћења у корист _____ — док надлежни орган не донесе решење о предаји земљишта у посед општини или другом лицу.“;

6) у погледу преноса права коришћења грађевинског неизграђеног земљишта: „На основу уговора од _____ и чл. 38 и 39 Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта укњижује се право коришћења уписано под редним бројем _____ у корист _____.“;

7) у погледу коришћења грађевинског изграђеног земљишта: „На основу члана 37 Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта укњижује се на земљишту описаном у листу А као земљишнокњижно тело I право коришћења у корист сопственика зграде као земљишнокњижно тело II — док на том земљишту постоји зграда.“;

8) у погледу коришћења грађевинског неизграђеног земљишта ради подизања породичне станбене зграде: „На основу решења Народного одбора општине у _____ бр. _____ од _____ укњижује се право бесплатно коришћења, ради одизања породичне станбене зграде, земљишта описаног у листу А у корист _____.“;

9) у погледу забране отуђења пословне просторије односно зграде: „На основу чл. 14 и 29 Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта забележује се забрана отуђења пословне просторије односно зграде под редним бројем _____.“.

Уписи под 1, 2, 3, 4 и 9 уносе се у власнички лист, а уписи под 5, 6, 7 и 8 у теретни лист земљишнокњижног улошка у коме је уписано национализовано земљиште односно зграда са земљиштем.

25. Забележба из тачке 5 овог упутства уписује се следећом клаузулом: „На основу решења Комисије за национализацију при _____ бр. _____ од _____ забележује се да су следећи посебни делови зграде изузети од национализације, и то:

1) стан на првом спрату — лево (бр. _____), који се састоји од две собе, улаза и споредних просторија, чији је сопственик _____, из _____;

2) стан на првом спрату — десно _____ итд.;

3) стан на другом спрату — лево _____ итд..

Забележба из тачке 6 овог упутства уписује се следећом клаузулом: „На основу уговора о _____ забележује се право својине на стану под ред. бр. _____ у корист _____.“.

Забележба из тачке 16 овог упутства уписује се следећом клаузулом: „На основу решења Комисије за национализацију при _____ бр. _____ од _____ забележује се да је национализован један део земљишта са зградом описаног у листу А.“

26. Упис по тачки 11 овог упутства врши се на следећи начин: „На основу тачке 11 Упутства о земљишнокњижним уписима национализованих најамних зграда и грађевинског земљишта, дели се земљишнокњижно тело на земљиште без зграде —

као земљишнокрњижно тело I, и на зграду без земљишта — као земљишнокрњижно тело II“

Завршна одредба

27. Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 516/8

25 новембра 1959 године

Београд

Секретар

за правосудне послове,
др Јосип Хричевић, с. р.

807.

На основу члана 136 став 2 Уредбе о земљорадничким задругама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58, 30/58, 22/59 и 49/59), у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, Секретаријат Савезног извршног већа за законодавство и организацију прописује

УПУТСТВО

О ДОПУНАМА УПУТСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗАДРУЖНИХ САВЕТА И УПРАВНИХ ОДБОРА ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА

1. У Упутству за спровођење избора задружних савета и управних одбора земљорадничких задруга („Службени лист ФНРЈ“, бр. 23/58) у називу упутства на крају додају се речи: „и опозива чланова задружних савета земљорадничких задруга“.

2. После одељка III додаје се нови одељак IIIа под насловом: „Опозив чланова задружног савета“ са седам нових тачака, које гласе:

„69а. Поступак за опозив члана задружног савета изабраног из реда чланова задруге покреће се на захтев најмање једне петине чланова задруге.

Поступак за опозив члана задружног савета изабраног из реда радника задруге и њених самосталних погона покреће се на захтев најмање једне петине радника и њених самосталних погона који имају право гласа.

69б. Предлог за опозив члана задружног савета подноси се писмено савету општинског народног одбора надлежном за послове опште управе, преко органа управе надлежног за те послове.

Ако предлог садржи какве формалне недостатке, орган управе општинског народног одбора вратиће предлог подносиоцима да недостатке отклоне, одређујући им за то рок.

Савет ће одбити предлог који не испуњава услове предвиђене у претходној тачки и о томе обавестити прва три потписника предлога за покретање поступка за опозив.

Ако предлог за покретање поступка за опозив испуњава услове предвиђене у претходној тачки, савет ће одредити дан за спровођење гласања о опозиву.

Гласање о опозиву не може се одредити пре протекла 7 дана од дана објављивања гласања за опозив.

69в. Кад у смислу претходне тачке савет општинског народног одбора надлежан за послове опште управе одреди дан за спровођење гласања о опозиву члана задружног савета, задружни савет ће образовати комисију за спровођење гласања о опозиву и комисију за израду списка бирача.

У погледу избора и начина рада комисија из претходног става сходно се примењивати одредбе тач. 7 до 21 овог упутства.

69г. О опозиву се гласа гласачким листићима.

Гласачки листић садржи породично, очево и рођено име члана задружног савета о чијем се опозиву гласа, а испод његовог имена једне испод других речи: „за опозив“ и „против опозива“.

Ако члан задруге односно радник задруге и њених самосталних погона гласа за опозив члана задружног савета, заокружиће речи: „за опозив“, а ако гласа против његовог опозива, заокружиће речи: „против опозива“.

Гласачки листић на коме нису заокружене речи: „за опозив“ нити речи: „против опозива“, као и гласачки листић који је попуњен тако да се не може са сигурношћу утврдити да ли је лице које је гласало, гласало за или против опозива, сматра се неважећим.

69д. По завршеном гласању врши се пребројавање гласачких листића и утврђује се број листића којима се гласало за опозив, број листића којима се гласало против опозива, као и број неважећих листића.

69ђ. Ако је за опозив гласала већина свих чланова задруге односно већина свих радника задруге и њених самосталних погона, комисија за спровођење гласања о опозиву утврдиће да је члан задружног савета о чијем се опозиву гласало, опозван.

Комисија ће објавити на уобичајени начин резултат гласања о опозиву, а о опозиву ће обавестити задружни савет и савет општинског народног одбора надлежан за послове опште управе.

69е. Ако одредбама чл. 69г до 69ђ овог упутства није друкчије одређено, у погледу гласања и утврђивања резултата гласања о опозиву члана задружног савета сходно се примењују одредбе овог упутства о гласању и утврђивању резултата избора (тач. 33 до 44).“

3. Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 641

7 децембра 1959 године

Београд

Секретар

за законодавство и организацију,
др Леон Гершкович, с. р.

808.

На основу тачке 2 Одлуке о измени општег нивоа тарифа за превоз робе на Југословенским железницама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 48/59) и члана 4 став 4 тачка 1 под а) Закона о превозу на железницама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 46/57), у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за саобраћај и везе, савезним Државним секретаријатом за послове финансија и савезним Државним секретаријатом за послове робног промета, Генерална дирекција Југословенских железница доноси

РЕШЕЊЕ

О ПРОПИСИВАЊУ НОВИХ ТАРИФА ЗА ПРЕВОЗ РОБЕ НА ПРУГАМА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЖЕЛЕЗНИЦА

1. Прописују се нове тарифе за превоз робе на пругама Југословенских железница, и то: Део 4 — Класификација робе, Део 5 — Тарифске таблице и Део 6 — Изузетне тарифе, које су отштампане у посебном издању Генералне дирекције Југословенских железница и чине саставни део овог решења.

2. Даном почетка примењивања тарифа из тачке 1 овог решења престају да важе тарифе за превоз робе на пругама Југословенских железница, са

свима изменама и допунама, и то: Део 4 — Класификација робе, од 1 октобра 1952 године, Део 5 — Тарифске таблице, од 10 августа 1955 године и Део 6 — Изузетне тарифе, од 16 новембра 1957 године, које су општампане у посебном издању Генералне дирекције Југословенских железница.

3. Ово решење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од 1 јануара 1960 године.

ГДЈЖ бр. 7707

23 новембра 1959 године

Београд

Генерална дирекција Југословенских железница

Претседник

Генерални директор,

Управног одбора,

Војин Николић, с. р.

Петар Стошић, с. р.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да су се у тексту Уредбе о изменама Уредбе о додатку на децу, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 48/59. поткрале ниже наведене грешке, те се даје

ИСПРАВКА

УРЕДБЕ О ИЗМЕНАМА УРЕДБЕ О ДОДАТКУ НА ДЕЦУ

У члану 1 став 2 у последњем реду после речи: „домаћинства“ уместо „и“ треба да стоји „у“.

У члану 3 у последњем реду уместо речи: „1 јануара 1960 године“ треба да стоје речи: „1 јула 1960 године“.

Из Савезног извршног већа, Београд, 5 децембра 1959 године.

ИЗ СЛУЖБЕНИХ ЛИСТОВА НАРОДНИХ РЕПУБЛИКА

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

„Службени гласник Народне Републике Србије“ у броју 48 од 21 новембра 1959 године објављује:

Уредбу о изменама и допунама Уредбе о одређивању објеката и радова чије ће инвестиционе програме одобравати Извршно веће;

Решење о оснивању Института за медицину рада;

Решење о оснивању Балнео-климатолошког института;

Решење о утврђивању броја редовних и дописних чланова Српске академије наука.

НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службени лист Народне Републике Хрватске у броју 45 од 13 новембра 1959 године објављују:

Правилник о регистрацији позоришта и осталих сценско-уметничких установа.

У броју 46 од 17 новембра 1959 године објављују:

Правилник о просторијама и опреми за обављање приватне здравствене делатности и о евиденцији рада;

Наредбу о накнадама за услуге здравствених радника у приватној здравственој делатности.

У броју 47 од 20 новембра 1959 године објављују:

Наредбу о положајним платама равнатеља (директора) појединих самосталних здравствених установа.

УРАДНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

„Урадни лист Народне Републике Словеније“ у броју 36 од 12 новембра 1959 године објављује:

Уредбу о изменама и допунама Уредбе о организацији и раду Савета за социјално осигурање НРС;

Одлуку о одређивању количина вина и ракије које могу произвођачи трошити код куће у производној 1959/60 години без плаћања пореза на промет;

Решење о разрешењу и именовању главног рударско-металуршког инспектора.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

„Службени лист Народне Републике Босне и Херцеговине“ у броју 42 од 20 новембра 1959 године нема службеног дела.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ

„Службен весник Народне Републике Македоније“ у броју 36 од 12 новембра 1959 године објављује:

Одлуку о посебном додатку и додатку према ефекту рада службеника ветеринарске струке на раду у ветеринарским установама;

Правилник о шумарско-чуварској служби;

Правилник о допуни Правилника о висини посебног додатка санитарних инспектора.

САДРЖАЈ:

	Страна
796. Одлука о изменама и допунама Пословника Савезне народне скупштине — —	1137
797. Одлука о изменама и допунама Пословника Савезног већа Савезне народне скупштине — — — — —	1138
798. Одлука о изменама и допунама Пословника Већа произвођача Савезне народне скупштине — — — — —	1138
799. Уредба о допунама Уредбе о земљорадничким задругама — — — — —	1139
800. Одлука о одобрењу кредита привредним организацијама које се баве производњом и прометом вина у циљу обезбеђења средстава за исплату личних доходака — — — — —	1139
801. Пречишћени текст Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама — — — — —	1140
802. Наредба о максималној стопи камате на краткорочне кредите који се одобравају за откуп и обраду дувана — — — — —	1154
803. Наредба о изменама и допунама Лествица катастарског прихода — — — — —	1154
804. Наредба о изменама Наредбе о коефицијентима за обрачунавање разлике у ценама при извозу и увозу одређених производа и услуга — — — — —	1155
805. Упутство о начину плаћања накнаде за повећање станарине лицима којима се непосредна исплата те накнаде одлаже — — — — —	1155
806. Упутство о земљишнокрњижним уписима национализованих најамних зграда и грађевинског земљишта — — — — —	1156
807. Упутство о допунама Упутства за спровођење избора задружних савета и управних одбора земљорадничких задруга — — — — —	1159
808. Решење о прописивању нових тарифа за превоз робе на пругама Југословенских железница — — — — —	1159
Исправка Уредбе о изменама Уредбе о додатку на децу — — — — —	1160